

272

LA COMPTABILITAT REGIONAL

DE LES ILLES BALEARS

1978 i 1979

Miquel Alenyar i Fuster

Esborrany de treball

Palma de Mallorca. Abril del 1981

GRUP DE TREBALL

AUTOR: Miquel Alenyar i Fuster

COL.LABORADORS: Antoni Fleixas i Anton
Pau Tarongí i Gonzàlez
Antoni Mestre i Mas
Jaume Català Ferragut
Francesc Moll i Marquès
Guillem Soler i Vanrell
Guillem Fluxà i Fornés
Gabriel Salom i Cifre.

0.- INDEX.

INDEX

	pàg.
1.- <u>Introducció</u>	6
2.- <u>Definició del sistema de comptabilitat</u>	3
3.- <u>Explicació metodològica i fonts d'informació</u>	11
4.- <u>Estudis preliminars</u>	17
- La Població Ocupada.....	18
- La Remuneració dels assalariats.....	22
- El Producte Regional.....	30
- El saldo de la balança comercial.....	33
- La despesa dels no residents.....	47
5.- <u>Quadre-resum dels principals agregats de la Compta- bilitat Regional</u>	61
- Valors absoluts.....	62
- Estructura percentual.....	64
6.- <u>Els Comptes simplificats de la regió</u>	65
A. Economia regional.....	66
B. Altres regions i resta del món.....	70
7.- <u>Els comptes dels sectors institucionals</u>	71
- Empreses, famílies i institucions privades sense fins de lucre (S.10-S.40-S.50-S.80).....	72
- Administracions públiques (S.60) (Sector públic).....	75
Administració central (S.61).....	78
Corporacions locals (S.62).....	81
Administracions de la Seguretat Social (S.63).....	84
- Altres regions i resta del món (S.90) (Sector exterior)..	87
8.- <u>Els quadres generals</u>	89
I. El producte interior brut i les seves aplicacions, a preus de mercat.....	90
II. Renda regional i renda disponible, a preus de mercat...	91
III. Producte interior brut al cost dels factors, per branques d'activitat.....	92
IV. Classificació del consum públic.....	93
V. Consum privat regional i interior, per funcions.....	94

	pàg.
VI. Formació bruta de capital.....	95
VII. Operacions sobre béns i serveis d'altres regions i de la resta del món.....	96
VIII. Remuneració dels assalariats i els seus components...	97
9.- <u>Aproximació al desglossament per Illes d'alguns agregats de la Comptabilitat Regional.....</u>	98
10.- <u>Breu comentari arran dels resultats obtinguts.....</u>	101
11.- <u>Bibliografia bàsica.....</u>	108

1.- INTRODUCCIÓ.

I N T R O D U C C I Ó

L'estudi que presentem està realitzat d'acord amb el sistema europeu de comptes nacionals. D'aquesta manera s'aconsegueix que els resultats obtinguts siguin comparables amb els de la comptabilitat nacional d'Espanya i amb els de les comptabilitats nacionals de la C.E.E.

L'elaboració del nostre treball s'ha recolzat en sis pilars fonamentals. Quatre d'ells els hem bastit amb el concurs d'una investigació basada en estudis específics de camp. Aquests s'han referit a la remuneració dels assalariats, al valor de la producció regional, al saldo de la balança insular de béns i serveis i a l'avaluació de la despesa dels no residents. Els altres dos pilars els hem construït amb el suport d'una àmplia tasca de recollida de dades, que s'ha vist dificultada en ambdós casos per la fragmentació i la dispersió de les fonts disponibles i per la manca d'homogeneïtat de la informació existent. Ens referim als comptes de les Administracions Públiques i als distints components de la població resident ocupada.

Amb l'afany de facilitar la comprensió dels resultats obtinguts i de fer possible alhora la seva contrastació, oferim en cada cas una explicació sobre la metodologia utilitzada. Així es facilita, a més, el camí per a nous i millors treballs sobre la nostra realitat insular, el desenvolupament dels quals desitjaríem veure potenciat tant com ho demanen les necessitats col·lectives del nostre país.

Val a dir que l'abast del present estudi no s'esgota en la presentació d'unes magnituds ni en l'exposició d'uns resultats econòmics. La seva finalitat rau en la descripció del perfil, l'entramat i el funcionament de l'economia regional. Dit altrament, el present treball no pretén indicar només les dimensions d'algunes magnituds regionals, sinó descriure i ensems explicar com es produeixen i es relacionen les operacions que conformen la realitat econòmica de les Illes. Per això hem d'advertir que el seu maneig s'ha de fer amb un ànim ben diferent d'aquell que habitualment presideix la lectura d'una obra d'erudició.

Finalment cal indicar que aquest treball no dóna solucions. Ni tan sols les suggereix. Només aporta informació útil per tal de facilitar i orientar la tasca de cercar-les.

Palma de Mallorca, abril del 1981.

2.- DEFINICIÓ DEL SISTEMA DE COMPTABILITAT.

EL SISTEMA DE COMPTABILITAT UTILITZAT

La Comptabilitat Regional és un mètode d'anàlisi econòmica plenament consagrat i de general acceptació. El seu gran interès radica en la seva utilitat com a mitjà per descriure i explicar la realitat econòmica i el seu funcionament; per mesurar la quantia, les variacions i les interrelacions de les principals magnituds econòmiques regionals; i per definir, orientar i desenvolupar la política econòmica regional.

La Comptabilitat Regional no és ni un procediment ordenat per a l'arxiu de les estadístiques regionals, ni és tan sol un sistema encaminat a la medició d'unes magnituds econòmiques. La Comptabilitat Regional es basa en l'anàlisi, quantificació i representació de les principals operacions que defineixen els resultats de l'activitat del conjunt d'una economia regional. D'aquí que, per definir un sistema de Comptabilitat Regional, sigui necessari resoldre els següents problemes:

- a) Determinar les unitats que constitueixen els subjectes d'aquestes operacions.
- b) Delimitar les unitats que es consideren part de l'economia regional.
- c) Definir els comptes que configuren l'activitat econòmica regional.
- d) Definir els comptes en què es basa la presentació formal de les operacions estudiades.
- e) Determinar els comptes i els quadres que componen el sistema de comptabilitat elegit.

En el present estudi els problemes citats s'han resolt d'acord amb els conceptes, les definicions, les classificacions i la metodologia del sistema europeu de comptes nacionals, anomenat sistema SEC. S'han tingut en compte, a més, les adaptacions aplicades a l'esmentat ^{sistema} per l'edició del 1980 de la Comptabilitat Nacional d'Espanya amb base al 1970, a les quals s'han afegit les modificacions i addicions que resultaven imprescindibles per tal d'adaptar la corresponent metodologia a les exigències de la nostra anàlisi regional.

Atès que tant el sistema europeu de comptes nacionals com la seva adaptació per la Comptabilitat Nacional d'Espanya amb base al 1970 són àmpliament coneguts i la seva definició és a l'abast de tothom, ens limitarem aquí a exposar les consideracions referents a les particularitats introduïdes en l'elaboració del present estudi. Són les següents:

- a) El sector exterior regional arreu en un sol conjunt de comptes totes les operacions realitzades per unitats residents a la regió amb unitats residents a altres regions de l'Estat i a la resta del món.

b) Les subvencions privades d'explotació procedents de l'exterior les hem definit com una operació comptable que hem destinat a recollir totes les operacions de subvenció que l'economia regional rep d'unitats privades no residents i que en el cas de les Illes tenen una importància de certa entitat. Aquesta operació és comptabilitzada entre els recursos del compte d'explotació del sector "empreses, famílies i institucions privades sense fins de lucre" i entre les aplicacions del sector exterior regional.

c) Els serveis de les Administracions públiques centrals produïts fora del territori regional, però consumits per unitats residents, no els hem pogut valorar per manca d'informació suficient. Per aquest motiu l'esmentada partida ha romàs només indicada, sense valorar, entre els recursos del compte de renda de l'Administració pública central de la regió i entre les aplicacions del compte d'operacions corrents del sector exterior.

d) Les transferències de capitals realitzades entre unitats residents a la regió i unitats residents a l'exterior de la regió tampoc no les hem pogut valorar per manca d'informació suficient. Com a conseqüència d'aquest fet no ens ha estat possible calcular el saldo del compte de capital del sector exterior regional.

La impossibilitat de valorar les transferències de serveis de les Administracions públiques centrals i les transferències de capital de la regió a l'exterior i a l'inrevés, ens han suposat al capdavall la impossibilitat de tancar el nostre sistema de comptabilitat, la qual cosa el diferencia de la Comptabilitat Nacional d'Espanya i dels comptes nacionals de la C.E.E. El fet, però, que la comptabilitat regional que presentam sigui una comptabilitat oberta assimila el present treball a altres estudis de comptabilitat regional recents, com és ara el referent a la comptabilitat regional de Canàries, editat el 1980 per la "Junta de Canarias", i d'altres actualment en fase d'elaboració.

3.- EXPLICACIÓ METODOLÒGICA I FONTS D'INFORMACIÓ.

El present apartat pretén exposar les fonts d'informació consultades i els procediments seguits en l'elaboració del nostre estudi. Inclou, a més, les definicions d'alguns conceptes que, a parer nostre, calia precisar.

1.- Comptes simplificats de la regió. S'obtenen per integració dels comptes dels sectors institucionals, llevat del compte de béns i serveis (C.0.). Aquest resulta de la integració dels comptes simplificats de la regió (C.1 a C.6).

2.- Comptes dels sectors institucionals.

2.1. Empreses, famílies i institucions privades sense fins de lucre. S'agrupen en un sol sector institucional totes les unitats corresponents a empreses, famílies i institucions privades sense finalitat de lucre, degut a la falta d'informació suficient per a establir el seu desglossament. Cal tenir en compte que la CNE amb base al 1970 contempla aquest mateix conjunt amb dues úniques desagregacions: les institucions de crèdit i les empreses d'assegurances. A nivell regional no es disposa d'informació per a realitzar aquestes desagregacions. D'aquí ve la necessitat de presentar en un sol bloc el conjunt del sector privat de l'economia.

Dels estudis preliminars que s'inclouen en la present obra s'han pres les dades relatives a producció de béns i serveis (P.10), valor afegit brut a preus de mercat (N.1) i remuneració dels assalariats (R.10). Del quadre VI s'han pres les dades sobre formació de capital fix (P.41), variació d'existències (P.42) i del quadre V les dades sobre consum privat regional (P.3A). Les xifres sobre impostos lligats a la importació (R.29), impostos corrents sobre la renda i el patrimoni (R.61) i impostos sobre el capital (R.72) s'han pres dels comptes del sector institucional de les Administracions públiques. També s'han pres d'aquesta mateixa font les dades sobre cotitzacions socials efectives (R.62), cotitzacions socials fictícies (R.63), rendes pagades al sector públic i rendes pagades pel sector públic. El consum de capital fix s'ha estimat damunt la base de l'import net del capital disponible a les Balears, valorat a preus de reposició actualitzats, segons norma del sistema SEC de comptabilitat nacional. Les subvencions d'explotació pagades per les Administracions públiques s'han estimat d'acord amb les dades provisionals de la CNE-78 i l'avanç de la CNE-79.

2.2. Administracions públiques. Sota la present rúbrica es recull la unificació dels comptes de l'Administració Central (Estat i Organismes Autònoms), de les Corporacions Locals i de les Administracions de la Seguretat Social.

a) ADMINISTRACIÓ CENTRAL

Els comptes d'aquest sector inclouen les operacions imputables a les Balears realitzades pels serveis de l'Administració Central i pels Organismes Autònoms de l'Estat.

Per a la confecció dels comptes corresponents a aquest sector ens hem basat en els capítols del Sector Públic de l'"EVOLUCIÓ ECONÒMICA. LES BALEARS" (1978 i 1979), i en els INFORMES ANUALS del 78 i 79 del Banc d'Espanya. Hem tingut en compte, a més, les dades sobre distribució regional de la inversió pública a càrrec de l'Estat i dels Organismes Autònoms, continguts en el Pressuposts Generals de l'Estat de l'any 1979.

En els comptes de les Corporacions Locals es recullen les dades relatives als Consells Insulars, a la Diputació Provincial de Balears, a l'Ajuntament de Palma i a la resta dels Ajuntament de la regió.

Les fonts d'informació utilitzades han estat les següents. En relació amb els Consells (1979) i amb la Diputació Provincial (1978) s'ha disposat dels Pressuposts ordinaris de despeses i ingressos, dels Pressuposts especials, dels estats de liquidació dels Pressuposts ordinaris, distribuïda per capítols i per articles i amb distinció dels "pagaments líquids" i els "imports líquids de les obligacions reconegudes i liquidades"; i, finalment, de les xifres globals relatives a inversions reals realitzades (amb càrrec als pressuposts ordinaris i altres pressuposts) i de la xifra corresponent a subvencions atorgades a Ajuntaments dins els plans de cooperació.

En relació amb l'Ajuntament de Palma s'han utilitzat els Pressuposts Ordinaris i Especials d'Urbanisme, les seves liquidacions oficials i la Memòria de Secretaria de 1978.

Hem disposat també dels imports globals dels Pressuposts ordinaris i dels pressuposts especials de tots els altres Ajuntament de Balears, distribuïts per capítols i, a més, s'ha disposat de l'import en pessetes de l'estat d'execució d'inversions dels Ajuntaments de Balears realitzats segons el "Pla d'Obres i Serveis" i de l'estat d'execució de la resta d'inversions en obres i serveis.

Ens hem servit també de l'estat de liquidació de les "Participacions de les Corporacions Locals en l'exercici de 1978", realitzat pel Departament de centralització de dades de la Delegació d'Hisenda de Balears, que ens fou facilitat per aquesta mateixa Delegació.

S'han tingut en compte, finalment, les edicions del 78 i 79 de la "Memòria del Crèdit oficial" pel que fa a la concessió de crèdits del Banc de Crèdit Local a Balears en els anys esmentats.

c) ADMINISTRACIONS DE LA SEGURETAT SOCIAL

Per a la confecció dels comptes del 1978 corresponents a aquest sector utilitzarem les dades relatives a les cotitzacions i a les prestacions dels règims que tenien la seva gestió encarregada al I.N.P. i que ens van esser facilitades per la direcció de la seva Delegació a Balears, a través de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera.

Vam disposar, a més, de la MEMÒRIA-1978 de la Delegació Provincial del Servei de Mutualisme Laboral de Balears i d'un estat exhaustiu dels ingressos i pagament realitzats durant el 1978 per l'Organització de Treballs Portuaris. La Delegació provincial de l'Institut Social de la Marina ens facilità dades relatives a 1977 i un avanç de les referides a 1978.

L'Associació de Mútues Patronals d'Accidents de Treball de Balears ens va proporcionar dades sobre les quotes cobrades l'any 1978 per les cinc Mútues que tenen la seva seu social a Balears i amb àmbit d'actuació limitat a la regió. També van tenir en comp-

te la MEMORIA-1978 de MUTUA BALEAR.

Pel que fa als comptes del 1979 vam utilitzar la "MEMORIA ANUAL DE ACTIVIDADES.1979" de la Delegació Territorial a Balears del Ministeri de Sanitat i Seguretat Social.

En relació al 1978 i al 1979 es tingueren en compte els capítols dedicats al Sector Públic en les edicions 1978 i 1979 de l'"Evolució Econòmica.Les Balears".

2.3 Altres regions i resta del món. Es recullen en els comptes d'aquest sector les operacions realitzades per les unitats residents amb les unitats no residents.

En l'estudi preliminar de la present obra dedicat a l'anàlisi del saldo de la balança comercial de Balears, es donen les dades sobre la importació i l'exportació de béns, inclosos nòlits i assegurances. La remuneració dels assalariats no residents (E.10) s'ha determinada d'acord amb les dades de població ocupada no resident i l'import de les remuneracions salarials. Les transferències corrents de serveis de les Administracions públiques centrals s'han pres dels comptes d'aquest sector institucional. El consum final en altres regions i en la resta del món de les famílies residents (P.32) s'ha pres del quadre general V. Les dades sobre importació d'altres serveis (P.62), rendes de la propietat i de l'empresa pagades a i per unitats no residents (R.40) i l'exportació de serveis (P.52) s'ha establert d'acord amb la CRB-67, l'avanç de la CNE-78 i 79 i les dades dels estudis preliminars d'aquesta obra, ja que per la seva quantia no justificaven estudis de camp específics. El consum final a la regió de les famílies no residents (P.33) s'ha obtingut de l'estudi preliminar dedicat a la seva anàlisi. Les dades del compte de capital (C.5) concorden amb les dels comptes de capital dels sectors privat i públic.

3. Quadres generals.- Es presenten, d'acord amb la CNE-70, set quadres generals. I se n'afegeix, com a quadre vuitè, un altre relatiu a la remuneració dels assalariats i els seus components.

3.1. Quadre I. Producte interior brut i els seus usos, a preus de mercat. Presenta l'origen i les aplicacions del P.I.B. a preus de mercat.

L'import del P.I.B. a preus de mercat resulta del P.I.B. al cost dels factors, que presentam en un dels nostres estudis preliminars, una vegada que s'hi han sumat els impostos lligats a la producció i se n'han deduït les subvencions d'explotació. Les dades de les operacions que constitueixen l'origen i l'aplicació del P.I.B. a preus de mercat es prenen dels comptes dels Sectors institucionals.

3.2. Quadre II. Renda regional i renda disponible, a preus de mercat.

Aquest quadre posa en relació el concepte de renda bruta disponible a preus de mercat (N.11) amb els conceptes, no inclosos en els comptes del sistema SEC de comptabilitat nacional, de renda regional neta al cost dels factors (Y.1) i renda regional neta a preus de mercat (Y.2).

3.3. Quadre III. Producte interior brut, al cost dels factors, per branques d'activitat.

Aquí es recull i s'ordena la informació continguda en el quadre sobre producte interior brut al cost dels factors de l'estudi preliminar corresponent.

3.4. Quadre IV. Classificació del consum públic. Es presenta en aquest quadre la distribució per operacions i per sectors del consum públic regional. Les dades que contempla són preses dels comptes de les Administracions públiques.

3.5. Quadre V. Consum privat regional i interior, per funcions. Convé distingir els quatre conceptes que componen el consum privat regional i interior.

1) El consum final a la resta del món de les famílies residents. S'ha estimat d'acord amb l'enquesta de vacances de l'INE de 1973, amb informació actualitzada recollida entre professionals del sector d'agències de viatge i amb les dades oficials sobre la partida de despeses a l'estranger per turisme a nivell nacional.

2) El consum final a altres regions de les famílies residents. S'ha estimat tenint en compte el cost dels viatges de turisme a altres regions espanyoles i la despesa que realitzen a altres regions els estudiants desplaçats per raons de la seva ocupació.

3) El consum final a la regió de les famílies no residents (P.33). S'ha pres del compte d'operacions corrents (C.6) del sector exterior (altres regions i resta del món).

4) El consum privat regional. Inclou les despeses dels residents realitzades a la regió. La seva distribució per conceptes s'ha realitzat segons el compte de pressuposts familiars de l'INE (1975) i la CNE-78. El seu import s'ha obtingut per diferència.

3.6. Quadre VI. Formació bruta de capital. El present quadre es divideix en dos apartats:

- a) La formació de capital fix.
- b) La variació d'existències.

La formació de capital fix comprèn tres conceptes:

Edificació, construcció i obres públiques. En aquesta partida s'inclouen el valor de les noves construccions realitzades i la variació del valor de les obres en curs en béns immobles de capital fix. El seu import es determina d'acord amb el valor de la producció final del sector de la construcció.

Maquinària i equip divers fix i mòbil. En aquest concepte es recullen els valors de les compres realitzades per les unitats de producció relatives als següents conceptes:

- a) Les màquines, les eines agrícoles, els tractors (llevat dels destinats al transport per carretera).
- b) Les màquines, els equips i els mobles d'oficina.
- c) La maquinària industrial.
- d) Els equips d'investigació i el material per a escoles i hospitals.
- e) Els estris i instruments utilitzats pels professionals liberals.

L'import del present concepte es determina d'acord amb les dades que aporta l'estudi preliminar de la present obra dedicat a l'anàlisi del saldo de la balança comercial de la regió i la consideració de les variacions d'existències registrades en el tram comercial dedicat a la maquinària i similars, que s'exposen en els capítols de co

merç de les edicions anuals de l'"Evolució Econòmica. Les Balears".

Material de transport. Es recullen sota aquest epígraf les despeses en vaixells destinats a la navegació; en automòbils, camions i vehicles comercials; en avions; en vehicles per al transport públic; en vagons i material rodant dels ferrocarrils i tramvies; carretes i tractors per al transport i en animals destinats al transport. S'exclouen els automòbils, vaixells i avions, etc. adquirits per a ús privat. L'import d'aquest capítol s'ha estimat d'acord amb dades relatives a 1978 i 1979 que ens ha facilitat per escrit la Delegació Provincial de Tràfic de Balears i segons preus utilitzats en l'elaboració de l'estudi preliminar dedicat a l'anàlisi del saldo de la balança comercial de la regió.

La variació d'existències. Es presenta desglossada en quatre apartats definits d'acord amb les fonts disponibles de dades.

La variació d'existències en l'agricultura es refereix a caps de bestiar no reproductors, productes finals emmagatzemats i materials per al consum emmagatzemats. El seu import s'estableix d'acord amb les Memòries 1978 i 1979 de la Delegació Provincial d'Agricultura.

Les existències del comerç i de l'hostaleria, restaurants i similars, s'estableixen d'acord amb l'evolució durant els anys 1978 i 1979 respecte d'anys anteriors - (1973 a 1977) registrada per les entrades de les principals partides de mercaderies, els preus d'aquestes mateixes mercaderies utilitzats en l'elaboració del capítol sobre el saldo de la balança comercial de la regió i les consideracions sobre el comportament del sector comercial, exposades en els capítols de Comerç de les edicions del 1978 i 1979 de l'"Evolució Econòmica. Les Balears".

3.7. Quadre VII. Operacions sobre béns i serveis de la resta del món. Recull dades de quadres anteriors i del compte d'operacions corrents (C.6) del Sector exterior.

3.8. Quadre VIII. Remuneració dels assalariats i els seus components. Correspon al quadre 1 dels Annexos de la CNE-70. Posa en relació els diferents conceptes relatius a l'operació de remuneració dels assalariats. Les dades han estat preses dels comptes simplificats de la regió.

4.- ESTUDIS PRELIMINARS.

LA POBLACIÓ OCUPADA

La primera passa que cal donar per tal de poder confeccionar un estudi de Comptabilitat Regional consisteix en determinar les dimensions i la distribució de la població que treballa a la regió per compte propi i per compte d'altri.

Les diverses fonts públiques de dades sobre la població ocupada de Balears es re-dueixen a les següents:

- 1.- Els avanços trimestrals de l'enquesta de població activa de l'Institut Nacional d'Estadística. Aquests inclouen una part relativa a resultats provincials, entre els quals es recullen dades sobre la població de catorze-setze i més anys que treballa a Balears, distribuïda en quatre branques d'activitats: agricultura, indústria, construcció i serveis, distingint entre població activa ocupada i població activa desocupada. Constitueix una font de gran interès i de gran utilitat, per bé que calgui tenir en compte que no inclou informació sobre la població ocupada no resident.
- 2.- Els resultats definitius de l'enquesta de població activa, que es publiquen amb un cert retard. En l'elaboració del nostre estudi hem pogut disposar només de les publicacions referents al quart trimestre del 78 i al primer trimestre del 79.
- 3.- Les dades relatives als treballadors afiliats a la Seguretat Social a Balears per la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona en els números periòdics del seu "Boletín de Estadística y Coyuntura". El correcte tractament d'aquestes dades exigeix tenir en compte que inclouen treballadors cotitzants i també beneficiaris de pensions.
- 4.- Les dades sobre treballadors que perceben subsidis de desocupació a Balears, distribuïts per branques d'activitats i per mesos, publicades per la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona a l'esmentat "Boletín de Estadística y Coyuntura". Aquestes dades són rellevants per tal com es refereixen a un sector de la població que, malgrat que no treballa, cotitza i es compta com a personal donat d'alta a la Seguretat Social.
- 5.- La TAULA de dades que, sobre les mitjanes mensuals de cotitzants a la Seguretat Social durant el 1978, va publicar la Delegació Provincial del Servei de Mutualisme Laboral de Balears en la seva Memòria anual corresponent a 1978 (pàg. 25).
- 6.- Les dades del Banco de Bilbao sobre les diferències que presenten a Balears el nombre d'ocupacions existents i el nombre de persones residents ocupades. També les dades relatives a la distribució per branques d'activitats de la població ocupada no assalariada de Balears. Aquestes dades es van publicant als estudis que, sobre la renda nacional d'Espanya i la seva distribució provincial, edita periòdicament el Servei d'Estudis de l'esmentat banc.
- 7.- El volum novè del tom I de l'obra "Características de la Población Española decedidas del Padrón Municipal de Habitantes", que és dedicat a Canàries, Balears, Ceuta i Melilla. Es una publicació de l'I.N.E.

8.- La publicació de l'I.N.E. que recull les sèries provincials de Balears del "CENSO INDUSTRIAL DE ESPAÑA-1978".

9.- L'obra de Climent Picornell "Localització Industrial a les Illes", editada per la Caixa de Pensions, el febrer del 1981.

Pel que fa a la població ocupada en l'ensenyament (públic i privat) i el servei domèstic, hem obtingut la informació pertinent a través de la Delegació Provincial del Ministeri d'Ensenyament i la Delegació Provincial de l'I.N.S.S.

Amb l'objecte de fer possible la comparació, la combinació i el maneig simultani de les dades obtingudes a partir de les fonts indicades, procedirem a homogeneitzar-les, reduint-les a llocs d'ocupació.

NOMBRE D'OCUPACIONS, 1978

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Ocupacions assalariades</u>	<u>Ocupacions no assalariades</u>	<u>Total d'ocupacions</u>
Agricultura i ramaderia.....	11.700	24.075	35.775
Pesca.....	<u>1.794</u>	<u>644</u>	<u>2.438</u>
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	13.494	24.719	38.213
Extracció de lignit.....	167	--	167
Extracció de minerals no energètics.....	261	75	336
Indústries de l'alimentació.....	4.472	1.499	5.971
Indústria tèxtil.....	1.113	254	1.367
Pell, calçat i confecció.....	8.278	2.420	10.698
Indústries de la fusta.....	4.539	1.488	6.027
Paper, premsa i arts gràfiques.....	1.114	206	1.320
Química i connexes.....	1.191	122	1.313
Vidre, ciment i ceràmica.....	2.743	326	3.069
Transformats metàl·lics.....	4.533	868	5.401
Joieria i Bijuteria.....	1.498	116	1.614
Fabrils diverses.....	1.557	604	2.161
Electricitat i gas.....	1.562	--	1.562
Aigua i sanejament.....	<u>460</u>	<u>17</u>	<u>477</u>
TOTALS INDÚSTRIA.....	33.488	7.995	41.483
Construcció.....	<u>22.247</u>	<u>2.040</u>	<u>24.287</u>
TOTALS INDÚSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	55.735	10.035	65.770
Hostaleria.....	31.829	1.420	33.249
Bars, restaurants i cafeteries.....	12.477	4.445	16.922
Comerç.....	14.198	12.680	26.878
Transports i emmagatzematges.....	11.040	2.919	13.959
Telèfons.....	1.048	--	1.048
Correus i telègrafs.....	1.033	--	1.033
Banca i assegurances.....	5.923	215	6.138
Sanitat privada.....	1.191	1.462	2.653
Sanitat pública.....	3.887	--	3.887
Ensenyament privat.....	2.488	571	3.059
Ensenyament públic.....	2.189	--	2.189
Administració pública i defensa.....	8.024	--	8.024
Servei domèstic.....	7.792	--	7.792
Serveis diversos.....	<u>11.791</u>	<u>7.025</u>	<u>18.816</u>
TOTALS SERVEIS.....	<u>114.910</u>	<u>30.737</u>	<u>145.647</u>
SUMES TOTALS.....	184.139	65.491	249.630

NOMBRE D'OCCUPACIONS, 1979

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Ocupacions assalariades</u>	<u>Ocupacions no assalariades</u>	<u>Total d'ocupacions</u>
Agricultura i ramaderia.....	11.980	24.240	36.220
Pesca.....	<u>1.794</u>	<u>644</u>	<u>2.438</u>
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	13.774	24.884	38.658
Extracció de lignit.....	167	--	167
Extracció de minerals no energètics.....	244	73	317
Indústries de l'alimentació.....	4.620	1.548	6.168
Indústria tèxtil.....	1.071	272	1.343
Pell, calçat i confecció.....	8.218	2.412	10.630
Indústries de la fusta.....	4.382	1.429	5.811
Paper, premsa i arts gràfiques.....	1.087	204	1.291
Química i connexes.....	1.183	121	1.304
Vidre, ciment i ceràmica.....	2.829	332	3.161
Transformats metàl·lics.....	4.570	872	5.442
Joieria i bijuteria.....	1.478	116	1.594
Fabrils diverses.....	1.615	611	2.226
Electricitat i gas.....	1.597	--	1.597
Aigua i sanejament.....	<u>453</u>	<u>17</u>	<u>470</u>
TOTALS INDÚSTRIA.....	33.514	8.007	41.521
Construcció.....	<u>22.976</u>	<u>2.049</u>	<u>25.025</u>
TOTALS INDÚSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	56.490	10.056	66.546
Hostaleria.....	34.033	1.422	35.455
Bars, restaurants i cafeteries.....	13.342	4.445	17.787
Comerç.....	14.545	12.989	27.534
Transports i emmagatzematges.....	11.445	2.962	14.407
Telèfons.....	1.097	--	1.097
Correus i telègrafs.....	1.002	--	1.002
Banca i assegurances.....	6.128	204	6.332
Sanitat privada.....	1.191	1.476	2.667
Sanitat pública.....	3.912	--	3.912
Ensenyament privat.....	2.789	571	3.360
Ensenyament públic.....	2.692	--	2.692
Administració pública i defensa.....	8.059	--	8.059
Servei domèstic.....	7.837	--	7.837
Serveis diversos.....	<u>12.223</u>	<u>6.347</u>	<u>19.170</u>
TOTALS SERVEIS.....	<u>120.295</u>	<u>31.016</u>	<u>151.311</u>
SUMES TCTALS.....	190.559	65.956	256.515

LA REMUNERACIÓ DELS ASSALARIATS

L'avaluació de la quantia de les remuneracions salarials brutes pagades a les Illes constitueix una de les tasques principals que es plantegen per poder fer un estudi de Comptabilitat Regional. De fet, aquest fou, cronològicament, el primer treball que vàrem emprendre i el que ens ha fet esmerçar més quantitat de temps i d'esforços.

La investigació realitzada a aquest fi ha seguit sis línies d'actuació:

- 1.- Investigació pel sistema d'enquesta sobre una mostra proporcional, sistemàtica, seqüenciatzada i estratificada, de la població assalariada de Balears.
- 2.- Investigació sobre un conjunt de 47 empreses que ens facilitaren informació referent als seus costos bruts de personal.
- 3.- Consultes directes a representants qualificats de les branques d'activitats que no havien estat objecte d'estudi per part de la investigació per mitjà d'enquestes i que no eren representades dins el conjunt de les 47 empreses esmentades en el paràgraf anterior (agricultura, servei domèstic i pesca).
- 4.- Recompte dels imports de les ordres de pagament assimilables a costos de personal liquidades entre l'1 d'agost i el trenta de novembre de 1978 per la Delegació d'Hisenda a Balears i corresponents a Defensa i als serveis perifèrics regionals de l'Administració Pública de l'Estat.
- 5.- Consulta de documents públics de Corporacions locals.
- 6.- Anàlisi de textos complets i de taules salarials de convenis col·lectius.

Donada la seva importància, creim convenient exposar el mètode de treball aplicat en el desenvolupament de les línies d'actuació assenyalades.

1.- Investigació per mitjà d'enquesta

Sobre el total de la població treballadora assalariada de Balears ocupada en branques d'activitat privada es va dissenyar una mostra global, de la qual s'eliminaren, per mor de dificultats específiques, les activitats corresponents a indústries extractives, sanitat privada, servei domèstic, pesca i agricultura.

A l'univers així definit se li aplicaren les fórmules estadístiques pertinents per al càlcul d'una mostra que ens permetés treballar amb uns marges tècnics de fiabilitat superiors al noranta per cent.

D'aquests càlculs ens resultà una mostra global per al conjunt de Balears formada per 1.245 elements.

Posteriorment vàrem desglossar aquesta mostra per branques d'activitat i per categories professionals, segons s'exposa en quadres adjunts, a fi de dotar-les del major grau possible de valor significatiu.

Dels elements de la mostra (assalariats) així definida s'extragué informació sobre el total brut dels seus ingressos (sous nets, hores extres, incentius, plusos, comissions, i altres guanys, cotitzacions socials a càrrec del treballador i retencions a compte de l'IRTP) referits a l'any 1978.

Posteriorment demanàrem a les empreses a les quals pertanyien els treballadors consultats informació relativa als pagaments que havien realitzat el 1978 en concepte de cotitzacions pròpies a la Seguretat Social i sobre les bases utilitzades per al seu càlcul.

El treball de camp corresponent i la tabulació de les dades recollides es va realitzar en el decurs del primer trimestre del 1979.

2.- Investigació sobre registres d'empreses.

Entre el conjunt d'empreses consultades en relació amb la producció i el valor afegit brut per persona ocupada, al qual ens referim àmpliament en el capítol següent, vàrem obtenir en 47 casos informació detallada sobre les distintes partides i la suma global dels costos del seu personal ocupat.

La distribució per branques d'activitat de les esmentades empreses es la següent:

	<u>Ne.d'empreses</u>	<u>Població ocupada</u>
Indústries extractives.....	2	39
Indústries de l'alimentació.....	2	18
Indústria tèxtil.....	1	29
Indústries de la pell, calçat i confecció.....	2	95
Indústries de la fusta.....	1	5
Indústries del paper, premsa i arts gràfiques...	1	7
Indústria química i connexes.....	3	32
Indústries del vidre i del ciment.....	2	38
Indústries dels transformats metàl·lics.....	1	2
Construcció i obres públiques.....	4	396
Comerç majorista.....	10	178
Comerç minorista.....	3	32
Transports.....	2	31
Institucions financeres.....	2	351
Hostaleria.....	5	213
Restaurants, cafès i similars.....	1	13
Sanitat privada.....	2	265
Serveis personals.....	<u>3</u>	<u>36</u>
TOTALS.....	47	1.780

Les dades obtingudes a partir d'aquesta font ens permeteren contrastar i completar els resultats de la investigació realitzada per mitjà d'enquesta i ampliar-la parcialment.

Per altra banda, i al marge d'aquesta investigació, vàrem consultar els balanços, els comptes d'explotació i les memòries anuals de les companyies GESA i EMAYA SA.

3.- Investigacions sobre les remuneracions salarials en l'agricultura, la pesca i el servei domèstic.

Els sectors d'activitat privada relatius a agricultura, pesca i servei domèstic, no havien estat atesos ni per la investigació realitzada per mitjà d'enquesta ni per la investigació sobre registres d'empreses. Per això vàrem recórrer a consultes directes dirigides a diferents persones seleccionades atenent les seves vinculacions amb les esmentades branques d'activitat.

En relació a l'agricultura vàrem recollir informació per mitjà d'entrevistes amb membres del sindicat camperol "UNIO DE PAGESOS (UPM)".

En relació a la pesca i al servei domèstic, obtinguérem informació de diferents treballadors i empresaris del sector.

4.- Investigació dels costos del personal ocupat en Defensa i en els serveis regionals de l'Administració Pública de l'Estat.

Per al càlcul de les remuneracions brutes del personal ocupat en els serveis insulars d'Administració Pública i Defensa, vàrem comptar amb una àmplia i inestimable col.laboració per part de la Delegació d'Hisenda a Balears, que ens va facilitar l'accés a la documentació que hi havia en els seus arxius relativa a les ordres de pagament liquidades a Balears al llarg del 1978 per tots els conceptes.

Donat el considerable volum d'aquesta documentació, ens vàrem veure obligats a limitar la nostra selecció de les ordres de pagament corresponents a "costos de personal", com havers, sous, dietes, jornals, plusos de residència, ajuda familiar, cotitzacions socials, etc. pagats en els mesos d'agost, setembre, octubre i novembre de 1978. A partir de les dades així obtingudes vàrem estimar els imports anuals corresponents a l'any 1978.

5.- Investigació sobre documents públics.

A l'esguard dels costos del personal ocupat el 1978 en els diversos serveis de la Diputació Provincial i en els de l'Ajuntament de Palma i dels altres Ajuntaments de les Illes, ens servírem dels estats de liquidació dels pressuposts ordinaris i especials de la Diputació i de l'Ajuntament de Palma i dels pressuposts de despeses dels altres Ajuntaments.

6.- Investigació sobre els textos de convenis col.lectius.

Finalment, en relació a la quantificació de les remuneracions brutes del personal assalariat ocupat a la regió, vam treballar sobre els textos dels següents convenis col.lectius.

- Conveni Col.lectiu Sindical per a les INDÚSTRIES SIDEROMETALÚRGIQUES DE BALEARS (B.O.P. del 13.6.78).
- Conveni General per a les Indústries Químiques (Publicació de l'UGT).
- Conveni Col.lectiu de les INDÚSTRIES DE LA FUSTA de la Província de Balears (B.O.P. del 10.6.78).

- Conveni Col.lectiu Sindical Provincial de les INDÚSTRIES DE LA FLECA (B.O.P. del 26.5.77).
- Conveni Col.lectiu Sindical de l'Agrupació de la NETEJA D'EDIFICIS I LOCALS de la Província de Balears (B.O.P. del 26.9.78).
- Conveni Col.lectiu Sindical dels LOCALS D'EXHIBICIÓ CINEMATOGRAFICA per a la Província de Balears (B.O.P. del 21.11.78).
- Conveni Col.lectiu Sindical Provincial per a l'activitat d'OFICINES I DESPATXOS (B.O.P. del 10.6.78).
- Conveni Col.lectiu Sindical Provincial per a les INDÚSTRIES DE LES MANUFACTURES DE LA PELL (B.O.P. del 31.3.77).
- Conveni Col.lectiu Interprovincial per al VIDRE, CERÀMICA I INDÚSTRIES AFINS, de l'any 1978.
- Conveni Col.lectiu Nacional d'ARTS GRÀFIQUES, INDÚSTRIES AUXILIARS, MANIPULACIÓ DEL PAPER I CARTRO I EDITORIALS (B.O.P. del 22.7.78).
- Taula salarial i la seva actualització per al segon semestre del 1978 del Conveni Col.lectiu de BEGUDES CARBÒNIQUES.
- Conveni Col.lectiu Estatal de les INDÚSTRIES DE LA CONFECCIÓ (Publicació de la UGT).
- Taula Salarial de la INDÚSTRIA PAPERERA a partir de l'1 d'abril de 1978.
- Conveni Col.lectiu Sindical Provincial per a l'activitat de CONSTRUCCIÓ I OBRES PÚBLIQUES (B.O.P. del 19.4.77).
- Conveni Col.lectiu Sindical Provincial per a l'activitat de TRANSPORTS DE MERCADERIES de Balears (B.O.P. del 20.5.78).
- Taula Salarial del 1978 resultant del Conveni Col.lectiu Sindical Provincial d'EMPRESES CONSIGNATÀRIES DE VAIXELLS I AGÈNCIES DE DUANES (B.O.P. del 18.7.78).
- Conveni Col.lectiu Provincial de TRANSPORTS REGULARS de Balears de l'1 de juny de 1978.
- Conveni Col.lectiu per a la INDÚSTRIA D'HOSTALERIA, RESTAURANTS, CAFÈS, BARS I SIMILARS de la Província de Balears (B.O.P. del 11.6.78).
- Taula Salarial corresponent a 1978 del Conveni Col.lectiu dels ESTABLIMENTS SANITARIS D'HOSPITALITZACIÓ, CONSULTA I ASSISTÈNCIA de Balears.
- Taula salarial del Conveni Col.lectiu Nacional dels CENTRES D'ENSENYAMENT PRIVAT corresponent a 1978.
- Conveni Col.lectiu del COMERÇ EN GENERAL per a la Província de Balears (B.O.P. del 8.6.78).

Per a l'elaboració de les dades del nostre estudi corresponents al 1979 es va realitzar una nova investigació segons la metodologia indicada en tots els punts exposats abans, llevat del primer i del quart.

LA REMUNERACIÓ DELS ASSALARIATS, 1978

<u>BRANQUES D'ACTIVITAT</u>	<u>Remuneració per persona assalariada (1)</u>	<u>Ocupació assalariada (2)</u>	<u>Remuneració dels assalariats en milions de ptes. (3) = (1)÷(2)</u>
Agricultura i ramaderia.....	380.011	11.700	4.446,1
Pesca.....	526.440	1.794	944,4
Extracció de lignit.....	467.619	167	78,1
Extracció de minerals no energètics...	560.666	261	146,3
Indústries de l'alimentació.....	612.679	4.472	2.739,9
Indústria tèxtil.....	463.537	1.113	515,9
Pell, calçat i confecció.....	577.114	8.278	4.777,3
Indústries de la fusta.....	469.576	4.539	2.131,4
Paper, premsa i arts gràfiques.....	586.729	1.114	653,6
Química i connexes.....	572.670	1.191	682,0
Vidre, ciment i ceràmica.....	463.033	2.743	1.270,1
Transformats metàl·lics.....	546.731	4.533	2.478,3
Joieria i bijuteria.....	552.320	1.498	827,4
Fabrils diverses.....	507.450	1.557	790,1
Electricitat i gas.....	1.036.488	1.562	1.619,0
Aigua i sanejament.....	938.507	460	431,7
Construcció.....	575.579	22.247	12.804,9
Hostaleria.....	509.760	31.829	16.225,2
Bars, restaurants i cafeteries.....	607.551	12.477	7.580,4
Comerç.....	503.164	14.198	7.143,9
Transports i emmagatzematges.....	572.117	11.040	6.316,2
Telèfons.....	1.123.112	1.048	1.177,0
Correus i telègrafs.....	777.251	1.033	802,9
Banca i assegurances.....	1.239.393	5.923	7.340,9
Sanitat privada.....	476.770	1.191	567,8
Sanitat pública.....	931.708	3.887	3.621,5
Ensenyament privat.....	737.352	2.488	1.834,5
Ensenyament públic.....	1.020.813	2.189	2.234,6
Administració pública i defensa.....	981.792	8.024	7.877,9
Servei domèstic.....	243.214	7.792	1.895,1
Serveis diversos.....	696.219	11.791	8.209,1
TOTALS.....	598.262,7	184.139	110.163,5

LA REMUNERACIÓ DELS ASSALARIATS, 1979

<u>BRANQUES D'ACTIVITAT</u>	<u>Remuneració per persona assalariada (1)</u>	<u>Ocupació assalariada (2)</u>	<u>Remuneració dels assalariats en milions de ptes. (3) = (1) ÷ (2)</u>
Agricultura i ramaderia.....	446.132	11.980	5.344,7
Pesca.....	623.310	1.794	1.118,2
Extracció de lignit.....	516.657	167	86,3
Extracció de minerals no energètics.	656.417	244	160,2
Indústries de l'alimentació.....	711.947	4.620	3.289,2
Indústria tèxtil.....	589.761	1.071	631,6
Pell, calçat i confecció.....	572.903	8.218	4.708,1
Indústries de la fusta.....	544.802	4.382	2.387,3
Paper, premsa i arts gràfiques.....	748.666	1.087	813,8
Química i connexes.....	652.786	1.183	772,2
Vidre, ciment i ceràmica.....	542.926	2.829	1.535,9
Transformats metàl.lics.....	639.238	4.570	2.921,3
Joieria i bijuteria.....	634.063	1.478	937,1
Fabrils diverses.....	598.509	1.615	966,6
Electricitat i gas.....	1.260.108	1.597	2.012,4
Aigua i sanejament.....	1.081.160	453	489,8
Construcció.....	674.496	22.976	15.497,2
Hostaleria.....	593.086	34.033	20.184,5
Bars, restaurants i cafeteries.....	712.703	13.342	9.508,9
Comerç.....	639.018	14.545	9.294,5
Transports i emmagatzematges.....	677.958	11.445	7.759,2
Telèfons.....	1.257.324	1.097	1.379,3
Correus i telègrafs.....	951.397	1.002	953,3
Banca i assegurances.....	1.398.902	6.128	8.572,5
Sanitat privada.....	581.509	1.191	692,6
Sanitat pública.....	1.046.676	3.912	4.094,6
Ensenyament privat.....	825.834	2.789	2.303,3
Ensenyament públic.....	1.143.310	2.692	3.077,8
Administració pública i defensa.....	1.112.756	8.059	8.967,7
Servei domèstic.....	280.967	7.837	2.201,9
Serveis diversos.....	827.804	12.223	10.118,2
TOTALS.....	696.793,1	190.559	132.780,2

DEFINICIÓ DE LA MOSTRA UTILITZADA PER L'ENQUESTA SOBRE LES REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS

1.- Desglossament de la mostra per categories professionals

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Total d'elements consultats</u>	<u>Técnicos</u>	<u>Adminis tratius</u>	<u>Especia listes</u>	<u>Personal no qualificat</u>
Alimentació.....	24	--	3	11	10
Tèxtil.....	12	--	--	8	4
Pell.....	90	1	9	59	21
Fusta.....	31	--	1	19	11
Paper.....	12	--	--	7	5
Químiques i connexes.....	18	--	3	10	5
Vidre, ciment i ceràmica..	11	--	--	4	7
Metall.....	91	2	13	40	36
Aigua, gas i electricitat.	17	2	4	9	2
Construcció.....	170	1	4	67	98
Transports.....	49	1	7	29	12
Comerç.....	229	9	59	66	95
Institucions financeres...	18	3	10	2	3
Ensenyament.....	26	12	2	5	7
Hostaleria.....	343	4	22	105	212
Diverses.....	<u>104</u>	<u>4</u>	<u>26</u>	<u>31</u>	<u>43</u>
TOTALS.....	1.245	39	163	472	571

DEFINICIÓ DE LA MOSTRA ENQUESTA SOBRE LES REMUNERACIONS DELS ASSALARIATS

2.- Desglossament de la mostra per illes i per categories professionals

2.1 MALLORCA

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Total d'elements consultats</u>	<u>Técnicos</u>	<u>Adminis tratius</u>	<u>Especia listes</u>	<u>Personal no qualificat</u>
Alimentació.....	15	--	2	7	6
Tèxtil.....	12	--	--	8	4
Pell.....	79	1	8	52	18
Fusta.....	24	--	1	15	8
Paper.....	12	--	--	7	5
Químiques i similars.....	18	--	3	10	5
Vidre, ciment i ceràmica..	11	--	--	4	7
Metall.....	79	2	11	35	31
Aigua, gas i electricitat.	17	2	4	9	2
Construcció.....	147	1	4	58	84
Transports.....	46	1	7	27	11
Comerç.....	201	9	52	58	82
Institucions financeres..	18	3	10	2	3
Ensenyament.....	26	12	2	5	7
Hostaleria.....	277	4	18	85	170
Diverses.....	<u>102</u>	<u>4</u>	<u>26</u>	<u>30</u>	<u>42</u>
TOTALS.....	1.084	39	148	412	485

2.- Desglossament de la mostra per illes i per categories professionals

(conclusió)

2.2 MENORCA

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Total d'elements consultats</u>	<u>Tècnics</u>	<u>Adminis tratius</u>	<u>Especia listes</u>	<u>Personal no qualificat</u>
Alimentació.....	9	--	1	4	4
Pell.....	11	--	1	7	3
Fusta.....	7	--	--	4	3
Metall.....	12	--	2	5	5
Construcció.....	13	--	--	5	8
Transports.....	3	--	--	2	1
Comerç.....	13	--	3	4	6
Hostaleria.....	21	--	1	6	14
Diverses.....	<u>2</u>	<u>--</u>	<u>--</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
TOTALS.....	91	--	8	38	45

2.3 EIVISSA I FORMENTERA

Construcció.....	10	--	--	4	6
Comerç.....	15	--	4	4	7
Hostaleria.....	<u>45</u>	<u>--</u>	<u>3</u>	<u>14</u>	<u>28</u>
TOTALS.....	70	--	7	22	41

EL PRODUCTE REGIONAL

Una de les qüestions més àrdues i de més difícil solució que ens plantejarem en emprendre el projecte del present estudi de Comptabilitat Regional va ésser el de l'estimació, sobre bases fiables i suficients, del valor del P.I.B. generat pel sistema productiu de les Illes.

El problema presentava diverses dificultats de certa consideració. En primer lloc no comptàvem amb una metodologia prèviament definida i contrastada per a l'establiment d'una avaluació del P.I.B. de les Balears. En segon lloc, calia plantejar un estudi de camp relatiu al nostre sistema productiu i això exigia el disseny - no gens fàcil - d'una mostra significativa i fiable. En tercer lloc, s'havia de trobar una manera d'obtenir, respecte de les unitats que havien de compondre l'esmentada mostra, unes respostes objectives, clares i manejables, sobre qüestions tan reservades com són les relatives als valors de la producció i de les rendes de l'empresa.

Per fer front a aquestes dificultats vàrem procedir tal com exposem a continuació. Primer de tot i amb l'afany de plantejar d'una manera concisa, fàcilment comprensible i a la vegada homogènia per a totes les unitats que havíem de consultar, les preguntes pertinents per al desenvolupament de la nostra investigació, vàrem confeccionar un qüestionari en el qual definíem els dos punts que constituïen l'objecte de la nostra enquesta: el valor de la producció neta per persona ocupada i el valor afegit brut generat per persona ocupada. Vàrem decidir plantejar aquestes dues preguntes úniques per tal de dotar la nostra enquesta de la senzillesa necessària per fer-la fàcilment comprensible i manejable.

Vàrem dirigir l'esmentat qüestionari a 171 unitats empresarials seleccionades restrictivament d'acord amb un criteri central que consistia en l'existència d'elements de judici previs que permetessin esperar de les persones consultades respostes objectives i fiables, en atenció a la seva situació professional dins l'empresa consultada, al coneixement que en tenien i al grau de probabilitat, que presumíem elevat, que entendrien l'abast i el significat de la nostra enquesta. Volem destacar, respecte d'aquest punt, l'ajuda decisiva que, en aquest orde de coses, vàrem obtenir dels economistes i titulars mercantils als quals sol·licitàrem la seva col.laboració.

La presentació del nostre qüestionari, en tots els casos, es va fer després d'una entrevista personal encaminada a explicar l'objectiu i el contingut del nostre treball. Mai es va insistir, prop de la unitat consultada, per tal d'obtenir una resposta "forçada".

Es van obtenir respostes de 155 unitats. No van contestar 16 empreses. Les unitats que respongueren a la nostra enquesta representaven un conjunt de 247 establiments i una població ocupada de 9.457 persones. La distribució d'aquesta mostra per branques de producció s'exposa més abaix en el quadre que s'adjunta sota el títol de "Descripció de la Mostra".

Els valors corresponents a la producció i al VAB de la branca "Administració pública i Defensa" els estimarem tenint en compte els resultats de la nostra enquesta de salaris i les proporcions que, segons la Comptabilitat Nacional d'Espanya, l'esmentada variable representa sobre el VAB i la producció d'aquesta mateixa branca.

Les dades relatives a Correus, Telègrafs, Companyia Telefònica, GESA i EMA-YA, s'han obtingut a partir de les memòries públiques d'aquestes empreses i de les memòries anuals dels serveis de la Direcció General de Correus i Telecomunicació.

Malgrat haver inclòs en la mostra utilitzada nombroses unitats empresarials de Menorca, Eivissa i Formentera, les dimensions dels desglossaments de la mostra per illes no conté un nombre suficient d'unitats relatives a cada una de les branques de producció, que permetin una distribució significativa per illes del quadre "Producció i Valor afegit brut per persona ocupada". Per això ens veiem obligats, en aquesta ocasió, a referir els nostres resultats només al conjunt de la regió.

Per a l'estimació dels valors de la producció i del VAB de cada branca de producció s'han pres en consideració tant les diferències que presenten els distints subgrups dins cada branca, com el pes relatiu de cada un d'ells dins el conjunt.

Els resultats obtinguts, els exposam en sengles quadres referits a 1978 i 1979.

EL VALOR DE LA PRODUCCIÓ AL COST DELS FACTORS, 1978

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Producció per persona ocupada (1)</u>	<u>Ocupació (2)</u>	<u>Valor de la producció en milions de ptes. (3)=(1) x (2)</u>
Agricultura i ramaderia.....	544.117,4	35.775	19.465,8
Pesca.....	447.645	2.438	1.091,4
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	537.963,5	38.213	20.557,2
Extracció de lignit.....	671.875	167	112,2
Extracció de minerals no energètics...	1.371.899	336	461,0
Indústries de l'alimentació.....	2.973.271	5.971	17.753,4
Indústria tèxtil.....	1.396.381	1.367	1.908,9
Pell, calçat i confecció.....	1.515.839	10.698	16.216,4
Indústries de la fusta.....	1.092.751	6.027	6.586,0
Paper, premsa i arts gràfiques.....	1.478.714	1.320	1.951,9
Química i connexes.....	2.167.880	1.313	2.846,4
Vidre, ciment i ceràmica.....	1.405.020	3.069	4.312,0
Transformats metàl·lics.....	1.614.220	5.401	8.718,4
Joieria i bijuteria.....	1.047.500	1.614	1.690,7
Fabrils diverses.....	1.221.950	2.161	2.640,6
Electricitat i gas.....	4.120.496	1.562	6.436,2
Aigua i sanejament.....	1.436.202	477	685,1
Construcció.....	1.349.563	24.287	32.776,8
TOTALS INDÚSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	1.597.932,1	65.770	105.096,0
Hostaleria.....	1.341.183	33.249	44.593,0
Bars, restaurants i cafeteries.....	1.062.006	16.922	17.971,3
Comerç.....	5.549.442	26.878	149.157,9
Transports i emmagatzematges.....	1.342.053	13.959	18.733,7
Telèfons.....	2.849.491	1.048	2.986,3
Correus i telègrafs.....	984.705	1.033	1.017,2
Banca i assegurances.....	2.166.431	6.138	13.297,6
Sanitat privada.....	1.442.374	2.653	3.826,6
Sanitat pública.....	1.141.420	3.887	4.436,7
Ensenyament privat.....	1.063.377	3.059	3.252,9
Ensenyament públic.....	1.288.027	2.189	2.819,5
Propietat de les vivendes.....	---	---	24.231,7
Administració pública i defensa.....	1.258.399	8.024	10.097,4
Servei domèstic.....	243.214	7.792	1.895,1
Serveis diversos.....	1.519.795	18.816	28.596,5
TOTALS SERVEIS.....	2.244.559,7	145.647	326.913,4
SUMES TOTALS.....	1.812.949,5	249.630	452.566,6

EL VALOR DE LA PRODUCCIÓ AL COST DELS FACTORS, 1979

<u>Branques d'activitat</u>	<u>Producció per persona ocupada (1)</u>	<u>Ocupació (2)</u>	<u>Valor de la producció en milions de pte (3)=(1)x(2)</u>
Agricultura i ramaderia.....	619.166,2	36.220	22.426,2
Pesca.....	530.016	2.438	1.292,2
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	613.544,4	38.658	23.718,4
Extracció de lignit.....	1.504.762	167	251,3
Extracció de minerals no energètics.....	1.532.411	317	485,8
Indústries de l'alimentació.....	3.211.133	6.168	19.806,3
Indústria tèxtil.....	1.700.501	1.343	2.283,8
Pell, calçat i confecció.....	1.072.381	10.630	11.399,4
Indústries de la fusta.....	1.263.047	5.811	7.339,6
Paper, premsa i arts gràfiques.....	1.702.623	1.291	2.198,1
Química i connexes.....	2.514.720	1.304	3.279,2
Vidre, ciment i ceràmica.....	1.580.558	3.161	4.996,1
Transformats metàl·lics.....	1.888.380	5.442	10.276,6
Joieria i bijuteria.....	1.172.640	1.594	1.869,2
Fabrils diverses.....	1.436.570	2.226	3.197,8
Electricitat i gas.....	4.882.845	1.597	7.797,9
Aigua i sanejament.....	1.917.988	470	901,5
Construcció.....	1.682.365	25.025	42.101,2
TOTALS INDÚSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	1.775.971,51	66.546	118.183,8
Hostaleria.....	1.583.264	35.455	56.134,6
Bars, restaurants i cafeteries.....	1.151.812	17.787	20.487,3
Comerç.....	6.512.839	27.534	179.324,5
Transports i emmagatzematges.....	1.516.519	14.407	21.848,5
Telèfons.....	3.175.413	1.097	3.483,4
Correus i telègrafs.....	1.151.796	1.002	1.154,1
Banca i assegurances.....	2.494.940	6.332	15.798,0
Sanitat privada.....	1.669.361	2.667	4.452,2
Sanitat pública.....	1.288.300	3.912	5.039,8
Ensenyament privat.....	1.208.036	3.360	4.059,0
Ensenyament públic.....	1.465.730	2.692	3.945,7
Propietat de les vivendes.....	---	--	28.463,5
Administració pública i defensa.....	1.432.515	8.059	11.544,6
Servei domèstic.....	280.967	7.837	2.201,9
Serveis diversos.....	1.955.976	19.170	37.496,1
TOTALS SERVEIS.....	2.613.380,3	151.311	395.433,2
SUMES TOTALS.....	2.094.752,4	256.515	537.335,4

EL PRODUCTE INTERIOR BRUT AL COST DELS FACTORS, 1978

Branques d'activitat	V.A.B.al cost dels factors per persona ocupada (1)	Ocupació (2)	P.I.B.al cost dels factors en milions de ptes. (3)=(1) x (2)
Agricultura i ramaderia.....	252.662	35.775	9.039,0
Pesca.....	363.935	2.438	887,3
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	259.762,4	38.213	9.926,3
Extracció de lignit.....	500.352	167	83,6
Extracció de minerals no energètics.....	846.732	336	284,5
Indústries de l'alimentació.....	756.579	5.971	4.517,5
Indústria tèxtil.....	542.779	1.367	742,0
Pell, calçat i confecció.....	762.370	10.698	8.155,8
Indústries de la fusta.....	533.430	6.027	3.215,0
Paper, premsa i arts gràfiques.....	836.088	1.320	1.103,6
Química i connexes.....	857.556	1.313	1.126,0
Vidre, ciment i ceràmica.....	657.962	3.069	2.019,3
Transformats metàl·lics.....	772.950	5.401	4.174,7
Joieria i bijuteria.....	770.222	1.614	1.243,1
Fabrils diverses.....	656.207	2.161	1.418,1
Electricitat i gas.....	1.851.378	1.562	2.891,9
Aigua i sanejament.....	1.140.326	477	543,9
Construcció.....	612.762	24.287	14.882,2
TOTALS INDUSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	705.507,1	65.770	46.401,2
Hostaleria.....	941.779	33.249	31.313,2
Bars, restaurants i cafeteries.....	835.480	16.922	14.138,0
Comerç.....	899.028	26.878	24.164,1
Transports i emmagatzematges.....	857.572	13.959	11.970,8
Telèfons.....	2.300.688	1.048	2.411,1
Correus i telègrafs.....	862.256	1.033	890,7
Banca i assegurances.....	1.524.242	6.138	9.355,8
Sanitat privada.....	1.139.973	2.653	3.024,3
Sanitat pública.....	956.856	3.887	3.719,3
Ensenyament privat.....	1.000.425	3.059	3.060,3
Ensenyament públic.....	1.158.298	2.189	2.535,5
Propietat de les vivendes.....	---	---	19.900,3
Administració pública i defensa.....	1.010.116	8.024	8.105,2
Servei domèstic.....	243.214	7.792	1.895,1
Serveis diversos.....	926.438	18.816	17.431,9
TOTALS SERVEIS.....	1.056.771,5	145.647	153.915,6
SUMES TOTALS.....	842.218,9	249.630	210.243,1

EL PRODUCTE INTERIOR BRUT AL COST DELS FACTORS, 1979

Branques d'activitat	V.A.B.al cost dels factors per persona ocupada (1)	Ocupació (2)	P.I.B.al cost dels factors en milions de ptes. (3)=(1) x (2)
Agricultura i ramaderia.....	309.796	36.220	11.220,8
Pesca.....	<u>430.903</u>	<u>2.438</u>	<u>1.050,5</u>
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	<u>317.432,4</u>	<u>38.658</u>	<u>12.271,3</u>
Extracció de lignit.....	947.619	167	158,3
Extracció de minerals no energètics.....	965.274	317	306,0
Indústries de l'alimentació.....	922.270	6.168	5.688,6
Indústria tèxtil.....	634.663	1.343	852,4
Pell, calçat i confecció.....	582.184	10.630	6.188,6
Indústries de la fusta.....	664.574	5.811	3.861,8
Paper, premsa i arts gràfiques.....	957.741	1.291	1.236,4
Química i connexes.....	990.477	1.304	1.291,6
Vidre, ciment i ceràmica.....	751.393	3.161	2.375,2
Transformats metàl·lics.....	873.434	5.442	4.753,2
Joieria i bijuteria.....	854.336	1.594	1.361,8
Fabrils diverses.....	744.499	2.226	1.657,3
Electricitat i gas.....	2.064.693	1.597	3.297,3
Aigua i sanejament.....	1.454.485	470	683,6
Construcció.....	<u>703.890</u>	<u>25.025</u>	<u>17.614,8</u>
TOTALS INDÚSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	<u>771.299,6</u>	<u>66.546</u>	<u>51.326,9</u>
Hostaleria.....	1.100.665	35.455	39.024,1
Bars, restaurants i cafeteries.....	899.499	17.787	15.999,4
Comerç.....	1.055.466	27.534	29.061,2
Transports i emmagatzematges.....	969.056	14.407	13.961,2
Telèfons.....	2.554.005	1.097	2.801,7
Correus i telègrafs.....	980.034	1.002	982,0
Banca i assegurances.....	1.757.172	6.332	11.126,4
Sanitat privada.....	1.330.323	2.667	3.548,0
Sanitat pública.....	1.078.076	3.912	4.217,4
Ensenyament privat.....	1.135.674	3.360	3.815,9
Ensenyament públic.....	1.277.229	2.692	3.438,3
Propietat de les vivendes.....	---	---	23.386,4
Administració pública i defensa.....	1.149.879	8.059	9.266,9
Servei domèstic.....	280.967	7.837	2.201,9
Serveis diversos.....	<u>1.212.680</u>	<u>19.170</u>	<u>23.247,1</u>
TOTALS SERVEIS.....	<u>1.229.771,1</u>	<u>151.311</u>	<u>186.077,9</u>
SUMES TOTALS.....	973.339,2	256.515	249.676,1

RELACIONS ENTRE EL VALOR DE LA PRODUCCIÓ I EL PRODUCTE INTERIOR BRUT, 1978 i 1979

Branques d'activitat	Dades en %	
	1978	1979
Agricultura i ramaderia.....	46,44	50,03
Pesca.....	81,30	81,30
TOTALS AGRICULTURA I PESCA.....	48,29	51,74
Extracció de lignit.....	74,51	62,99
Extracció de minerals no energètics.....	61,71	62,99
Indústries de l'alimentació.....	25,45	28,72
Indústria tèxtil.....	38,87	37,32
Pell, calçat i confecció.....	50,29	54,29
Indústries de la fusta.....	48,82	52,62
Paper, premsa i arts gràfiques.....	56,54	56,25
Química i connexes.....	39,56	39,39
Vidre, ciment i ceràmica.....	46,83	47,54
Transformats metàl·lics.....	47,88	46,25
Joieria i bijuteria.....	73,53	72,85
Fabrils diverses.....	53,70	51,83
Electricitat i gas.....	44,93	42,28
Aigua i sanejament.....	79,39	75,83
Construcció.....	45,40	41,84
TOTALS INDÚSTRIA I CONSTRUCCIÓ.....	44,15	43,43
Hostaleria.....	70,22	69,52
Bars, restaurants i cafeteries.....	78,67	78,09
Comerç.....	16,20	16,21
Transports i emmagatzematges.....	63,90	63,90
Telèfons.....	80,74	80,43
Correus i telègrafs.....	87,56	85,09
Banca i assegurances.....	70,36	70,43
Sanitat privada.....	79,03	79,69
Sanitat pública.....	83,83	83,68
Ensenyament privat.....	94,08	94,01
Ensenyament públic.....	89,93	87,14
Propietat de les vivendes.....	82,13	82,16
Administració pública i defensa.....	80,27	80,27
Servei domèstic.....	100,00	100,00
Serveis diversos.....	60,96	61,99
TOTALS SERVEIS.....	47,08	47,06
SUMES TOTALS.....	46,46	46,47

DESCRIPCIÓ DE LA MOSTRA (Enquesta sobre la producció i el valor afegit)

Branques d'activitat	Nombre d'em preses	Nombre d'es tabliments	Personal ocupat
Agricultura i ramaderia.....	3	3	9
Indústries extractives.....	4	4	144
Indústries de l'alimentació.....	6	7	91
Indústria tèxtil.....	2	2	31
Pell, calçat i confecció.....	7	7	169
Indústries de la fusta.....	29	29	230
Paper, impressió i edició.....	5	5	164
Química i connexes.....	3	3	25
Vidre, ciment i ceràmica.....	4	4	48
Transformats metàl·lics.....	6	6	857
Electricitat, gas, aigua i sanejament.....	2	3	1.898
Construcció.....	7	7	752
Comerç a l'engròs.....	13	13	444
Comerç al detall.....	20	78	241
Hostaleria.....	8	17	1.054
Bars, restaurants i cafeteries.....	17	17	67
Transports.....	3	3	398
Comunicacions.....	4	4	2.105
Institucions financeres.....	2	25	350
Assegurances.....	1	1	24
Ensenyament.....	2	2	43
Sanitat.....	2	2	265
Lloguer de vivendes.....	1	1	2
Serveis diversos.....	4	4	46
TOTALS.....	155	247	9.457

EL SALDO DE LA BALANÇA COMERCIAL

L'elaboració de la balança comercial de Balears té l'avantatge que la regió, pel fet d'esser insular, rep i expedeix totes les mercaderies que compra i ven, a través dels seus ports i aeroports, on d'alguna forma queden registrades. Amb tot, les estadístiques dels port i aeroports es refereixen solament a unitats físiques (Tm.) i s'han presentat tradicionalment amb un grau de desglossament insuficient per^a servir de base a estudis amplis i exhaustius. Malgrat això, s'han realitzat fins ara alguns treballs parcials valuosos, entre els quals són remarcables els capítols dedicats al comerç de les successives edicions anuals de l'"Evolució Econòmica. Les Balears."; la publicació del Servei d'Estudis de Banca March titulada "El Comercio Exterior de Baleares", de la qual és l'autor Esteve Bardolet; els capítols sobre transaccions exteriors de l'obra "Baleares. Contabilidad Regional, 1967" d'Angel Alcaide; i els apartats dedicats a operacions amb altres regions i amb la resta del món de "La Contabilidad Regional de Baleares, 1971" i de l'"Aproximació a la Comptabilitat Regional de les Illes Balears, 1977".

Les limitacions de la informació disponible ens ^{han} obligat a desenvolupar el nostre estudi d'acord amb les quatre limitacions següents:

- a) En primer lloc, les dades recollides no ens han permès una distinció suficient entre operacions amb altres regions i operacions amb l'estranger. Per això i a l'objecte d'evitar l'ús d'hipòtesis i estimacions innecessàries, ens hem vist obligats a considerar l'existència d'un únic sector exterior, en el qual s'engloben tant les transaccions realitzades amb altres regions espanyoles, com les realitzades amb l'estranger.
- b) Per altra banda, la importància que, dins el conjunt de les mercaderies sortides de la regió, tenen les devolucions de nombrosos productes ens ha obligat també a limitar el nostre estudi al saldo de la balança comercial (diferència entre entrades i sortides) ja que la depuració de les magnituds netes corresponents a partides entrades i sortides exigeix l'ús d'estimacions excessives. Hem de tenir en compte, per tant, que al llarg del present estudi, en parlar d'entrades i sortides, ens referim sempre a imports bruts en els quals s'inclouen les devolucions.
- c) Les fonts de dades que hem manejat tampoc no permeten distingir entre les mercaderies expedides per cada unitat insular a la resta del món (altres regions i estranger) i les expedides a altres illes de la regió. Per això, la suma de les entrades de les tres illes no és igual a la suma de les entrades rebudes per la regió d'altres regions i de l'estranger. El mateix podem dir en relació a les sortides. Per la qual cosa ens hem vist obligats a limitar el nostre estudi al saldo de la balança comercial de les Illes, que, d'acord amb el que hem exposat, es pot definir com la suma dels saldos nets de les balances comercials de cada illa.
- d) Finalment, observem que l'estudi de la balança comercial des de l'òptica del saldo, permet obviar els problemes derivats de la consideració de les tares implicades en el transport, perquè les seves entrades coincideixen significativament amb les seves sortides.

Les entrades corresponents a cada illa han estat valorades en termes CIF, que inclouen el cost de la mercaderia, de l'assegurança del seu transport i dels nòlits. Les sortides s'han valorat en termes FOB. D'aquesta manera s'han respectat les convencions habituals i les normes de la Comptabilitat Nacional d'Espanya, base 1970 (Madrid,1980).

1.- Tràfic físic de mercaderies

En relació al tràfic de mercaderies en el Port de Palma, hem pogut disposar de les llistes mensuals de mercaderies entrades i sortides durant el 1978, elaborades per la Junta del Port. Les relacions de mercaderies dels mesos de gener, febrer i març són homogènies entre elles, però responen a un desglossament menys diferenciat que l'aplicat pels serveis administratius de la Junta del Port a les dades dels mesos següents. No vàrem disposar de la integració anual d'aquests desglossaments mensuals ni de la suma dels desglossaments de gener a març per un costat i d'abril a desembre, per un altre. Per això haguérem de practicar personalment la suma i l'ajustament dels dotze desglossaments mensuals.

Per aquest camí es va arribar a l'establiment d'una llista de productes, amb especificació del seu tràfic en kgs., que ha estat reproduïda íntegrament a la Memòria anual de 1978 de les Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca i d'Eivissa-Formentera i de Menorca. També aquesta llista constitueix l'anex nº1 del Programa de la Conselleria d'Indústria del Consell General Interinsular de Balears aprovat el gener de 1980.

Així mateix es va disposar de les dotze llistes mensuals d'entrades i sortides de mercaderies i de la seva acumulació anual referent al 1979.

En relació al tràfic de mercaderies dels altres ports de les Balears, s'ha disposat de la informació facilitada pel Grup de Ports de Balears i publicada dins els capítols dedicats al Comerç per les edicions de 1978 i 1979 de l'"Evolució Econòmica. Les Balears".

En relació al tràfic de mercaderies registrat en els tres aeroports de les Illes, s'ha disposat de les dades globals relatives a les sumes d'entrades i sortides mensuals distribuïdes per aeroports. No hi consta el seu desglossament per conceptes, ni, fins i tot la seva distribució entre entrades i sortides. Les dades utilitzades han estat publicades pel "Boletín de Estadística y Coyuntura" de la COCIN de Barcelona.

Per poder disposar d'un quadre complet dels volums de mercaderies entrades a la regió i sortides d'ella per ports i aeroports, hem distribuït el tràfic total de mercaderies de cada aeroport entre entrades i sortides segons els percentatges que hem indica a continuació. Aquests corresponen als de les entrades i sortides del conjunt de ports de cada illa sobre els totals de cada una d'elles, després d'haver-hi descomptat els imports corresponents a productes CAMPSA i maquinària.

	<u>Entrades</u>	<u>Sortides</u>	<u>Totals</u>
Mallorca.....	72,14%	27,86%	100,00%
Menorca.....	77,06%	22,94%	100,00%
Eivissa.....	75,53%	24,47%	100,00%

2.- Valoració en pessetes del tràfic de mercaderies

Per valorar en pessetes els imports de les mercaderies entrades i sortides de Balears hem procedit a l'estimació dels preus corresponents, d'acord amb les consideracions que exposam a continuació.

Els preus de cost per als establiments situats en el territori de les Illes els vàrem investigar de manera que aquests incloguessin els costos de les mercaderies, els costos addicionals d'assegurances i nòlits i els impostos indirectes retinguts per establiments situats fora del territori de la regió per raó de la venda de mercaderies a unitats residents. Vàrem procedir d'aquesta manera, perquè els establiments de Balears que realitzen operacions d'intercanvi amb l'exterior no tenen en tots els casos un coneixement suficientment explícit dels costos dels nòlits i assegurances de transport que els pertocuen. Per altra banda, aquests establiments sovint desconeixen la part del preu de les mercaderies que adquireixen corresponent a impostos indirectes retinguts pels seus proveïdors. Per tant, els resultats obtinguts a partir d'aquests preus, una vegada que s'hagin deduït els imports pagats a proveïdors per l'abans esmentada càrrega impositiva indirecta, reflectiran els valors CIF de les mercaderies comprades.

Els cascos s'han considerat en tots els casos com a part integrant de les mercaderies estudiades, d'acord amb la terminologia habitual.

Donada la diversitat i heterogeneïtat de les unitats que componen el mercat insular de proveïment i vendes, vàrem arbitrar diferents mètodes d'investigació per estimar els preus de les distintes mercaderies.

2.1 Preus de compra pagats per la regió

En uns casos vàrem procurar obtenir informació directa de les unitats de producció que realitzen les operacions de compra a l'exterior (p.e. majoristes de marbres i granits, d'ultramarins, de confeccions, etc.). Referent a aquest darrer grup de productes, vàrem tenir en compte, a més, que els marges habituals del majorista se situen entorn del 20% i els del minorista entorn del 32%.

En altres casos es va obtenir informació a partir dels preus de venda dels majoristes (o de cost per als minoristes i altres majoristes) que adquireixen la mercaderia fora de les Illes. Així ho vàrem fer per als preus de les fruites i hortalisses, que vàrem obtenir a partir dels bolletins informatius mensuals de MERCAPALMA, S.A. En aquests casos s'estimaren els preus de cost per als majoristes que adquireixen en primera instància les mercaderies de l'exterior, procurant-nos informació sobre els seus marges comercials. En el cas dels majoristes de fruites i hortalisses, observàrem que aquest marge era igual a un 6 per cent.

En altres ocasions només fou possible obtenir informació sobre els preus de venda als consumidors. Així va succeir, per exemple, a l'apartat d'automòbils i motocicletes. Llavors ens vam procurar informació sobre els marges d'explotació de les unitats comissionistes, que en els casos citats vàrem comprovar que se situaven en un 9%.

En relació amb els preus de compra dels productes alimentaris embotellats, aliments congelats i conserves, vàrem tenir en compte que els marges habituals vigents en el nostre mercat eren els següents:

	<u>Majoristes</u>	<u>Minoristes</u>
Embotellats.....	20/22%	18/20%
Congelats.....	25%	20%
Conserves.....	15%	5%

Quant als preus dels productes farmacèutics, es va constatar que els marges de majorista eren del 12% i els de minorista de 25-30%. També es va tenir en consideració que la Seguretat Social practicava un descompte a minoristes del 9,36%. Els marges dels ervaos clínics es consideraren de l'ordre del 10% per a majoristes i del 5% per a minoristes.

En altres casos es va tenir informació dels preus de venda F.O.B. de les mercaderies en el mercat internacional. Així va ocórrer amb les pells i cuiros adobats. En aquesta ocasió les nostres operacions es limitaren a convertir les lliures en Kgs. (1 lliura = 0,45359 kgs.) i els dòlars en pessetes, afegint-hi els costos addicionals de transport, assegurances i nòlits.

Alguna vegada, davant la diversitat de preus i qualitats d'alguns productes, decidírem, per resoldre el problema, establir una valoració dels productes, acudint a l'avaluació del preu mitjà de cost per a l'industrial que adquireix aquests productes. Aquest fou el cas dels productes metàl·lics intermedis per als quals obtinguérem, mitjançant consulta, el preu mitjà de cost corresponent als anys 1978 i 1979 per als constructors. L'estimació del preu d'adquisició per part del majorista que compra a l'exterior es realitzà en aquest cas atenent-nos als marges comercials habituals en el mercat i que per als béns intermedis metàl·lics resultà ésser d'un 12 per cent. Procedírem de manera similar amb els industrials de la fusta i el preu mitjà de la fusta els anys 1978 i 1979. En aquesta ocasió el marge dels majoristes es va comprovar que era del 12,5 per cent.

El cost per a les Balears dels productes Campsa s'establí tenint en compte els preus de venda al públic dels diferents productes i les seves unitats físiques venudes a la regió, segons dades facilitades pel Monopoli i publicades per la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca, Eivissa i Formentera. Posant en relació aquests preus i aquestes quantitats (deduïdes les vendes a unitats no residents) es va obtenir l'import, a preus de venda, de la factura de productes Campsa. A partir d'aquí es va arribar a la factura a preus de cost per a les Balears, deduint d'aquells un 11,79 per cent en concepte del valor de les partides incloses en els preus de venda al públic, però corresponents a producte interior regional. El percentatge indicat es va obtenir a partir dels comptes de resultats del Monopoli publicats en les seves Memòries, 1978 i 1979. Els conceptes pels quals es practica l'esmentada deducció són els següents:

- Valor de les operacions d'emmagatzemament produïdes per Campsa en el territori regional.
- Valor de les operacions de distribució i transport realitzades a l'interior de les Illes.

- Valor dels serveis de gestió i administració produïts per establiments del Monopoli situats en el territori regional.

- Comissions de venda percebudes per unitats residents.

La informació sobre els preus dels productes agrícoles, adobs i altres consums del sector primari es va obtenir a través de les Memòries 1978 i 1979 de la Delegació Provincial del Ministeri d'Agricultura a Balears.

Alguns productes d'un mateix grup presenten un ventall ampli de tipus, classes i preus. Tal és el cas dels fibrociments (lleugers, tubs a pressió de distinta gruixària i de distinta força, superfícies ondulades, etc.) la gran varietat dels quals respon a les diferents proporcions d'amiant incorporades al producte. En aquests casos el preu que hem estimat com a representatiu del conjunt correspon al tipus de producte més venut (uralita lleugera).

Altres productes divideixen el seu mercat entre majoristes i comissionistes. Així ocorre, per exemple, amb el mercat de les joguetes. En aquests casos s'ha considerat que el preu significatiu era el corresponent al preu de cost per al majorista. Els marges dels majoristes en aquest ram són de l'ordre del 30% i els dels minoristes, d'un altre 30%.

Els preus dels productes que se serveixen a la regió per mitjà de representants a comissió (p.e. obra de pisa sanitària) es van determinar en funció del preu de venda del producte, del qual es dedueixen els nòlits i les comissions del representant o distribuïdor.

Els preus dels productes servits per mitjà de sucursals (p.e. alguns xampanyes, vermutos, brandys, etc.) s'han establert a partir del preu de venda, llevats els marges habituals de majoristes de la branca d'activitat corresponent. En el cas dels productes embotellats aquest marge es va estimar igual al 22%.

Als productes enquadrats dins les rúbriques de diversos, se'ls ha aplicat el preu mitjà que resulta per el conjunt de mercaderies entrades a Mallorca, sense la maquinària, els productes Campsa i les mercaderies diverses.

A les mercaderies arribades per avió se'ls ha aplicat un preu que resulta d'actualitzar l'índex del valor de les importacions de les Illes elaborat per E. Bardollet. (Cfr. op. cit.).

Finalment, hem suposat que els preus de cost dels productes adquirits per les illes menors eren els mateixos que els registrats a Mallorca. Hem procedit d'aquesta manera, atenent les escasses diferències que, de fet, presenten entre ells els preus esmentats.

2.2 Preus de venda percebuts per la regió

Els preus del calçat i de l'ametla són els preus FOB corresponents, obtinguts per mitjà de consulta. En relació amb el calçat, s'han agafat els preus relatius a les qualitats més freqüents.

Quant a la llet, s'han agafat els preus que figuren en els capítols d'Agricultura de les edicions corresponents a 1978 i 1979 de l'"Evolució Econòmica. Les Balears".

Per tal d'evitar el maneig d'hipòtesis excessivament prolixes i escassament significatives, hem estimat en general com a preus de venda els mateixos que els corresponents a les compres dels mateixos productes. D'aquesta manera obviam distincions laborioses entre mercaderies sortides i mercaderies venudes i entre mercaderies entrades i mercaderies comprades. Cal advertir que el mercat insular, especialment el de Mallorca, va perdent cada vegada més el seu antic caràcter de mercat rigorosament final, fins i tot quant als productes alimentaris de poca durada.

Els preus de les mercaderies sortides per avió s'han estimat tenint en compte els preus de les exportacions declarats el 1978 i el 1979 i els establerts per E. Bardolet a la seva obra abans citada.

3. Consideració relativa a la imposició indirecta

Els preus de les mercaderies adquirides per unitats residents a Balears a proveïdors residents a altres regions incorporen, com hem advertit més amunt, una part relativa a impostos indirectes retinguts per aquests proveïdors i liquidats per ells a Hisenda fora de les illes.

De la mateixa manera els productes efectivament venuts per unitats de la regió a clients d'altres regions incorporen també una càrrega impositiva indirecta conceptualment similar, encara que de quantia inferior.

Per aquests dos motius, cal ajustar el saldo de les operacions comercials sobre mercaderies de Balears, deduint-ne l'import net dels impostos indirectes cobrats a càrrec nostre pels nostres proveïdors i dels cobrats per unitats de la regió amb càrrec a clients no residents. Cal procedir d'aquesta manera per tal d'obtenir el saldo ajustat a la nostra balança comercial i, a la vegada, a fi de no duplicar en la comptabilitat regional el còmput del pagament dels dits impostos.

D'acord amb les dades que presenta A. Barahona Bibiloni en el capítol dedicat al Sector Públic dins l'"Evolució Econòmica. Les Balears", el saldo net d'aquests impostos es pot estimar igual a 7.870,1 milions de pessetes el 1978.

4. Terminis de pagament

Els comptes exteriors de la comptabilitat nacional s'estableixen sobre la informació que aporten les estadístiques de duanes, que no reflecteixen pagaments, si no quantitats acreditades. Es a dir, les operacions de compra i de venda es comptabilitzen en el moment de la seva execució, no en el moment del seu pagament. (Cfr. Contabilidad Nacional de España, base 1970. INE. Madrid, 1977, pàg. 50).

Per aquesta raó els canvis eventuais experimentats a Balears sobre terminis de pagament/cobrament de les mercaderies comprades i venudes al llarg de 1978 i 1979 no han estat objecte de la nostra consideració.

5. Resultats obtinguts

Aplicant a les quantitats físiques de mercaderies rebudes i expedides per cada illa els preus estimats d'acord amb les consideracions exposades abans s'obtenen uns quadres de quantitats i preus el resum dels quals presentam en el quadres adjunts. Per facilitar la seva lectura oferim a continuació la síntesi d'ambdós quadres.

SÍNTESI

a) <u>Mercaderies entrades (CIF)</u>	<u>Tm/78</u>	<u>M.de ptes./78</u>	<u>M.de ptes./79</u>
Mallorca.....	2.074.607,0	97.008,7	115.227,3
Menorca.....	231.404,9	12.925,8	16.480,3
Eivissa.....	378.684,9	18.749,3	24.449,3
Formentera.....	<u>29.254,0</u>	<u>1.024,0</u>	<u>1.612,8</u>
TOTALS.....	2.713.950,8	129.707,8	157.769,7
MENYS. Imposts indirectes (saldo net).....	<u>--</u>	<u>-7.870,1</u>	<u>-7.232,8</u>
TOTALS.....	2.713.950,8	121.837,7	150.536,9
b) <u>Mercaderies sortides (vendes més devolucions)(1)</u>			
Mallorca.....	490.951,4	29.141,4	34.342,2
Menorca.....	65.679,4	5.240,2	7.106,4
Eivissa.....	125.377,5	2.043,5	2.656,5
Formentera.....	<u>9.229,0</u>	<u>208,0</u>	<u>303,5</u>
TOTALS.....	691.237,3	36.633,1	44.408,6
c) <u>Saldo net de la balança comercial</u>			
Mercaderies sortides.....		36.633,1	44.408,6
Mercaderies entrades.....		<u>-121.837,7</u>	<u>-150.536,9</u>
TOTALS.....		-85.204,6	-106.128,3
d) <u>Distribució estimada per illes del saldo de la balança comercial</u>			
Mallorca.....		-60.756,3	-76.438,3
Menorca.....		-6.935,6	-8.587,2
Eivissa.....		-16.756,1	-19.870,4
Formentera.....		<u>-756,6</u>	<u>-1.232,4</u>
TOTAL.....		-85.204,6	-106.128,3

(1) S'inclouen les partides de productes CAMPSA venudes als aeroports i als ports a unitats de producció no residents.

MERCADERIES ENTRADES, 1978

Resum

Mallorca

Port de Palma

	<u>tm.</u>
Maquinària.....	9.392,9
Alimentació.....	36.172,3
Grans, llavors, farratges i pinsos.....	125.427,5
Pell i cuiros adobats.....	4.911,9
Tèxtils semielaborats.....	1.608,3
Químics semielaborats.....	62.020,5
Metàl.lics semielaborats.....	81.122,5
Fusta i suro semielaborats.....	45.160,4
Materials de construcció.....	166.408,4
Comestibles i begudes.....	352.283,5
Tèxtil i tabac.....	8.989,0
Mistos.....	122,0
Calçat.....	1.216,8
Perfumeria, drogueria i farmàcia.....	9.015,1
Paper i arts gràfiques.....	14.336,2
Porcellana, vidre i pisa.....	5.202,6
Plantes i productes vegetals.....	3.461,4
Mobles de fusta.....	14.227,6
Electrodomèstics.....	5.012,1
Automòbils i motos.....	16.402,5
Químics, neteja i similars.....	12.601,5
Metàl.lics.....	236,3
Embarcacions.....	429,2
Mercaderies diverses.....	12.444,9
Productes Campsa.....	883.490,1
Gas.....	200,2
 Aeroport de Palma.....	 21.936,3
Altres ports de Mallorca.....	180.775,0
TOTALS MALLORCA.....	2.074.607,0

Menorca

Ports.....	226.151,0
Aeroports.....	5.253,9
TOTALS MENORCA.....	231.404,9

Eivissa

Ports.....	371.900,0
Aeroport.....	6.784,9
TOTALS EIVISSA.....	378.684,9

Formentera

TOTALS FORMENTERA.....	29.254,0
------------------------	----------

Balears

TOTALS BALEARS.....	2.713.950,8
---------------------	-------------

MERCADERIES SORTIDES, 1978

Resum

Mallorca

Port de Palma	tn.
Maquinària.....	2.988,2
Alimentació.....	60,4
Grans, llavors, farratges i pinsos.....	12.926,1
Pell i cuiros adobats.....	1.458,3
Tèxtils semielaborats.....	553,3
Químics.....	5.494,2
Metàl.lics.....	21.715,0
Fusta i suro.....	19.380,7
Materials de construcció.....	51.107,4
Comestibles i begudes.....	64.066,4
Tèxtil i tabac.....	1.511,8
Mistos.....	17,4
Pell i calçat.....	3.993,1
Perfumeria, drogueria i farmàcia.....	522,7
Paper i arts gràfiques.....	3.088,4
Porcellana, vidre i pisa.....	176,4
Plantes i productes vegetals.....	982,8
Mobles de fusta.....	4.017,9
Electrodomèstics.....	609,3
Automòbils.....	2.376,4
Químics i neteja.....	1.087,1
Metàl.lics.....	12,3
Embarcacions.....	372,8
Minerals i terres.....	94,1
Combustibles no Campsa.....	2.421,2
Bestiar viu.....	193,2
Mercaderies diverses.....	2.009,6
Productes Campsa.....	3.239,2
Aeroport de Palma.....	8.471,6
Altres ports de Mallorca.....	177.468,0
Carburants aeroport.....	<u>98.536,1</u>
TOTALS MALLORCA.....	490.951,4

Menorca

Ports.....	58.576,0
Aeroport.....	1.564,0
Carburants aeroport.....	<u>5.539,4</u>
TOTALS MENORCA.....	65.679,4

Eivissa

Ports.....	122.890,0
Aeroport.....	2.198,0
Carburants aeroport.....	<u>289,5</u>
TOTALS EIVISSA.....	125.377,5

Formentera

TOTALS FORMENTERA.....	<u>9.229,0</u>
------------------------	----------------

Balears

TOTALS BALEARS.....	<u><u>691.237,3</u></u>
---------------------	-------------------------

LA DESPESA DELS NO RESIDENTS

La majoria dels estudis realitzats sobre el turisme de les Illes s'han enfocat, gairebé exclusivament, des de l'òptica valuosa, però parcial, de l'hostalera. Aquesta circumstància i el grau elevat de dispersió que presenta la informació sobre els aspectes no hostalers del turisme, són causa d'un estat de coses que es caracteritza per la confusió freqüent de turisme i hostalera.

Malgrat tot, el fenomen global de la producció turística (hostalera i extrahostalera) o, en el seu cas, el concepte similar, però més genèric, de la producció derivada de la despesa realitzada a la regió pels no residents, ha estat tractada i avaluada, d'alguna manera, en diferents ocasions.

L'estudi sobre la comptabilitat regional de Balears el 1967, obra de Julio Alcaide, valorava els ingressos regionals derivats de la despesa dels no residents en 22.021,2 milions de pessetes.

El treball sobre la comptabilitat regional de Balears el 1971, lamentablement inèdit, establí en 29.308 milions de pessetes la despesa dels no residents.

El "Pla d'ordenació de l'oferta turística", elaborat per Maver Consult el 1979, s'ocupa (pàgs, 184 a 186 i 190 a 199) de la despesa extrahostalera (no compresa en els "forfaits") dels viatgers allotjats en hotels de Mallorca i de la despesa interior dels viatgers hostatjats en establiments no hostalers de Mallorca. Estima la primera en 19.291,7 milions de ptes. i la segona en 13.664,0 milions de ptes. Avalua la producció interior hostalera en 30.108,4 milions de ptes.

Nosaltres, d'altra banda, ens hem ocupat del tema en dues ocasions: en el context de l'estudi sobre la comptabilitat regional de Balears el 1977 i en els capítols dedicats al comerç i al sector exterior de l'"Evolució Econòmica. Les Balears" del 1978 i del 1979.

Sobre la base d'aquests antecedents i amb la finalitat d'estimar el valor final el 1978 i el 1979 de la despesa dels no residents, sobre dades contrastades i amb el suport d'una metodologia explícita, vam desenvolupar les següents operacions:

- 1) Recollir tota la informació estadística disponible sobre visitants i estades turístiques (hostaleres i no hostaleres) i sobre la distribució d'aquestes per temporades.

2) Relacionar, definir i avaluar els diversos components de la despesa dels no residents.

3) Estimar, per mitjà de sondejos, la distribució, al llarg de l'any, de la despesa complementària extrahostalera dels turistes nacionals i estrangers.

4) Estimar, mitjançant sondeig damunt una mostra estructurada i proporcional, l'import de la despesa turística complementària extrahostalera per persona i dia (per estada).

5) Estimar, mitjançant sondeig damunt una mostra estructurada i sistematitzada, la despesa complementària de l'allotjament dels turistes hostatjats a establiments no hostalers.

Les actuacions seguides i els resultats obtinguts a partir dels punts indicats els exposem a continuació.

1.- Recollida d'informació estadística

El total de turistes allotjats a establiments hotelers durant el 1978 i el 1979 i el nombre de les seves estades a Balears s'han pres de les obres "El Turismo en Baleares. Año 1978" i "El Turismo en Baleares. Año 1979", editades per la Delegació Provincial de Balears de la Secretaria d'Estat de Turisme.

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
- Nombre de turistes.....	3.730.152	3.799.756
- Nombre d'estades.....	38.669.806	38.331.426

El nombre de visitants estrangers rebuts a la regió, però no allotjats a hotels, el 1978 i el 1979, s'han estimat tenint en compte ~~es~~ dades del moviment de viatgers pels ports i aeroports de les Illes, el nombre de turistes allotjats a hotels i el nombre de residents que viatjaren segons les consideracions exposades a l'obra "Informe sobre el Cost d'Insularitat"(cfr. pàgs. 26 i 63).

- Total de turistes no allotjats a hotels : 1978.... 762.396.
1979.... 826.582.

La mitjana de les estades dels turistes allotjats a establiments no hotelers l'hem considerada igual a 10,5 dies d'acord amb els resultats del sondeig realitzat per nosaltres en relació a la despesa mitjana corresponent a aquest tipus de turista

- Mitjana d'estades ~~de~~s turistes no hotelers: 10,50 dies.

La distribució per temporades de les estades hoteleres el 1978 l'hem presa de l'obra "El Turismo en Baleares" d'E. Bardolet, pàg. 18, quadre 2.7. La distribució del 1979 l'hem estimada a partir de l'anterior tenint en comp-

te el moviment mensual del tràfic als aeroports de les Illes.

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
- Temporada alta (juliol i agost).....	29,3%	26,6%
- Temporada mitjana alta (juny i setembre).....	24,0%	25,4%
- Temporada mitjana baixa (març, abril, maig i octubre).....	34,5%	36,6%
- Temporada baixa (novembre, desembre, gener i febrer).....	<u>12,2%</u>	<u>11,4%</u>
TOTAL.....	100,0%	100,0%

2.- Relació, definició i avaluació de la despesa dels no residents

Sota la rúbrica de "despesa dels no residents" es comprenen els següents conceptes:

- a) Despesa d'allotjament i estada a establiments hostalers realitzada per turistes i viatgers.
- b) Despesa d'allotjament i estada a establiments extrahostalers realitzada per turistes i viatgers.
- c) Despesa de residència i estada imputable als treballadors no residents.
- d) Preu pagat pels no residents a unitats residents (agències de viatges i companyies de transport discrecional de passatgers) per raó de les activitats de recepció, acollida i trasllats incloses en els "forfaits" i en les factures pagades pels turistes en els seus llocs d'origen.
- e) Despesa extrahostalera complementària dels turistes nacionals i estrangers allotjats a establiments hostalers.
- f) Despesa complementària corresponent als serveis no inclosos en els d'allotjament dels turistes hostatjats a establiments no hostalers.

L'import del primer concepte correspon a la facturació final a preus de mercat dels establiments hotelers. Aquesta dada s'obté a partir del valor de la producció hotelera al cost dels factors, elaborat a l'estudi preliminar de la present obra dedicat al producte regional i afegint-hi la part d'imposts que hi corresponen. Procedint d'aquesta manera, resulta un valor final de la producció hostalera a preus de mercat de 45.797,0 milions de pessetes el 1978 i de 57.734,4 milions de pessetes el 1979.

Les despeses d'allotjament i estada de turistes a establiments no hotelers les hem avaluat d'acord amb un sondeig, estratificat i sistematitzat, realitzat per nosaltres segons s'exposa amb detall a l'annex nº 1 del present estudi. De la investigació feta es desprèn que la despesa per persona i dia en aquests casos se situà el 1978 en 492 ptes. i el 1979 en 574 ptes.

Les despeses dels treballadors temporals no residents les hem estimat tenint en compte la seva mitjana anual, recollida a l'estudi preliminar sobre població i d'acord amb les manifestacions d'uns quants treballadors temporals ocupats a l'hostaleria i al sector de restauració i similars. D'aquestes consultes hem pogut deduir que la despesa interior dels treballadors no residents se situa a l'entorn del 32% de les seves remuneracions salarials brutes.

El preu percebut per unitats residents, com a contrapartida per la producció de serveis de recepció, acollida, intermediació comercial entre agència majorista i establiment hostaler i trasllat de viatgers, corresponents a 1978 i 1979, es desglossa en les partides següents, que són donades en milions de ptes.

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
- Producció d'agències de viatges minoristes per la prestació d'activitats receptives de viatgers no residents.....	672,0	792,9
- Trasllat de viatgers inclòs en "forfaits" i en factures pagades en el lloc d'origen.....	<u>1.865,2</u>	<u>2.279,9</u>
TOTALS.....	2.537,2	3.072,8

La determinació de la despesa turística complementària esmerçada pels turistes hostatjats a establiments hostalers i la despesa complementària dels turistes allotjats a establiments no hostalers, ofereix dificultats més grosses. Per resoldre-les ens va caldre realitzar les actuacions que exposam en els tres apartats que segueixen.

Prèviament, però, cal que diguem que per despesa turística extrahotelera complementària entenem la despesa realitzada per viatgers allotjats a hotels com a pagament per l'adquisició de béns i serveis no inclosos en la factura de l'establiment hostaler i no compresos en la factura per serveis receptius de les agències de viatges residents. Aquesta despesa comprèn les excursions, les consumicions realitzades fora de l'hotel, la compra de béns a establiments comercials, el lloguer de vehicles, l'assistència a discoteques i espectacles i l'adquisició d'altres serveis no hostalers. És bàsicament la despesa que el turista finança amb càrrec al seu "pocket money" (diner de butxaca).

La despesa turística complementària dels turistes a establiments no hostalers comprèn l'adquisició de tots els béns i serveis utilitzats, llevat dels corresponents a l'allotjament.

3.- Estimació, mitjançant sondeig, de la distribució al llarg de l'any de la despesa turística extrahotelera complementària.

L'objecte d'aquesta estimació consisteix a determinar l'import de la despesa turística complementària per persona i dia en les distintes temporades de l'any.

Hem mantingut la distinció de les quatre temporades definides més amunt.

Per tal de resoldre la qüestió plantejada vam realitzar dos sondejos, sobre mostres estructurades i estratificades, segons s'exposa als annexos nº 2 i nº 3 del present estudi.

Els resultats obtinguts permeten establir els següents resultats:

- Despesa turística extrahostalera complementària per persona i dia:

<u>Temporada</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Alta.....	1.555,94	1.705,37
Mitjana-alta.....	1.278,00	1.358,00
Mitjana-baixa.....	1.065,00	1.255,42
Baixa.....	740,00	799,00

4.- Estimació de l'import de la despesa turística extrahostalera complementària.

Posant en relació les dades del paràgraf anterior amb les dades sobre la distribució per temporades de les estades hostaleres resulta el quadre següent:

<u>Temporada alta</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Nombre d'estades.....	11.330.253	10.207.435
Despesa extrahostalera unitària(en ptes.)	1.555,94	1.705,37
Despesa extrahostalera global (en milions de ptes.).....	17.629,2	17.407,5
<u>Temporada mitjana-alta</u>		
Nombre d'estades.....	9.280.753	9.744.790
Despesa extrahostalera unitària(en ptes.)	1.278	1.358
Despesa extrahostalera global (en milions de ptes.).....	11.860,8	13.233,42
<u>Temporada mitjana-baixa</u>		
Nombre d'estades.....	13.341.084	14.010.946
Despesa extrahostalera unitària(en ptes.)	1.065	1.255,4
Despesa extrahostalera global (en milions de ptes.).....	14.208,3	17.589,7
<u>Temporada baixa</u>		
Nombre d'estades.....	4.717.716	4.368.255
Despesa extrahostalera unitària(en ptes.)	740	799
Despesa extrahostalera global (en milions de ptes.).....	3.491,1	3.490,2

Les sumes de les partides anteriors dona els següents totals referents a la despesa extrahostalera global:

1978: 47.189,4 M. de ptes.

1979: 51.720,8 M. de ptes.

5.- Estimació de l'import de la despesa turística complementària dels turistes allotjats en establiments no hostalers

Per tal de determinar la quantia de la despesa complementària dels turistes no hostalers, el concepte de la qual ja hem definit abans, vam realitzar un sondeig, sobre una mostra estructurada i estratificada, segons s'explica a l'annex nº 1 del present estudi. De la investigació feta es dedueix que l'import unitari d'aquesta despesa va ser el 1978 de 1.261,8 ptes. i el 1979 de 1.337,5 ptes.

De l'esmentat sondeig es desprèn, així mateix, que l'estada mitjana d'aquest tipus de turisme roman situada en 10,5 dies per persona.

El nombre de viatgers hostatjats a establiments no hostalers és conegut, d'acord amb l'apartat 1 del present estudi.

A partir d'aquestes dades hom dedueix que el valor de la despesa global complementària dels turistes no hostalers va ser el següent:

1978: 1.261,8 ptes. x 762.396 x 10,5 = 10.100,9 milions de ptes.

1979: 1.337,5 ptes. x 826.582 x 10,5 = 11.608,3 milions de ptes.

CONCLUSIÓ

D'acord amb la exposició anterior, es pot establir que la despesa regional realitzada el 1978 i el 1979 pels no residents es va situar en les xifres que resumeix el quadre que presentem a continuació:

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1.- Facturació hostalera a preus de mercat.....	45.797,0	57.734,4
2.- Producció de serveis d'allotjament de viatgers en establiments no hostalers....	3.938,5	4.981,8
3.- Despesa dels treballadors no residents.....	1.105,3	647,5
4.- Producció interior de serveis de recepció i trasllat inclosos en factures pagades pels turistes en els seus llocs d'origen.....	2.537,2	3.072,8
5.- Despesa turística extrahostalera complementària dels turistes allotjats a establiments hostalers.....	47.189,4	51.720,8
6.- Despesa turística complementària dels viatgers allotjats a establiments no hostalers.....	<u>10.100,9</u>	<u>11.608,3</u>
TOTALS.....	110.668,3	129.765,6

Annex no 1

VALOR DE LA PRODUCCIÓ INTERIOR DERIVADA DE LA DESPESA DELS TURISTES ALLOTJATS A ESTABLIMENTS NO HOSTALERS

Amb l'afany de conèixer el valor de la producció regional derivada de la prestació de serveis de tota casta als turistes no allotjats a establiments hostalers, vam decidir de fer dues investigacions. Primer de tot, demanàvem a unes quantes empreses d'apartaments turístics el preu cobrat per elles com a contrapartida dels seus serveis d'allotjament. En segon lloc i per tal de conèixer el valor de la resta de serveis venuts per unitats residents als turistes no hostalers vam dissenyar una enquesta adreçada a aquests turistes, per mitjà de la qual els demanàvem els imports pagats per ells, en el seu país d'origen i a les Illes, per la compra de la resta de béns i serveis utilitzats a Balears.

1. Consulta a empreses dedicades a l'explotació d'apartaments turístics

Vam adreçar les nostres consultes a tres empreses dedicades a la prestació de serveis de lloguer d'apartaments turístics, amb establiments situats a diferents indrets de la badia de Palma. L'objecte de les nostres preguntes es limitava a conèixer el preu mitjà cobrat per les empreses consultades per la venda unitària (corresponent a un dia i a una persona) dels seus serveis d'allotjament. Les respostes obtingudes presentaren un elevat grau de concentració. Sobre la seva base poguérem establir el següent:

- a) que l'ocupació mitjana anual d'un apartament turístic és de 255 dies.
- b) que el nombre mitjà de turistes que s'allotgen a un apartament turístic és igual a 2,8.
- c) que un apartament turístic produeix una mitjana de 714 estades anuals ($2,8 \times 255 = 714$).
- d) que el preu mitjà anual de contractació d'un apartament turístic (percebut per unitats residents) se situà el 1978 en 351.790 ptes. i el 1979 en 409.836 ptes.
- e) que el valor mitjà unitari de venda (d'una estada per una persona) va ser igual el 1978 a 492 ptes. i el 1979 a 574 ptes.

2. Consulta a turistes allotjats a apartaments turístics

Per tal de conèixer l'import de la despesa esmerçada per aquest tipus de turisme en l'adquisició de béns i serveis no compresos en l'allotjament vam elaborar un qüestionari, del qual s'adjunta còpia. El vam sotmetre a un conjunt de 2.400 turistes, obtenint un total de 2.387 respostes útils. Les entrevistes es van mantenir a l'aeroport de Palma durant l'estona d'espera per a l'embarcament dels turistes a l'avió. La realització de les entrevistes i la tabulació

de les dades obtingudes les van recomanar a personal de Gadeso.

La suma mitjana de despeses per persona i dia, deduïts els imports pagats pels turistes i cobrats per unitats no residents en concepte de comissions sobre serveis de "transfer", resultà el 1979 igual a 1.337,5 ptes.

La distribució per nacionalitats dels turistes consultats va ser la següent:

Anglesos.....	1.552	65,02%
Alemanys.....	<u>835</u>	<u>34,98%</u>
TOTALS.....	2.387	100,00%

Estada mitjana: 10,5 dies per persona.

Annex nº 2

LA DESPESA COMPLEMENTÀRIA EXTRAHOSTALERA DELS TURISTES ALLOTJATS A ESTABLIMENTS HOSTALERS. Temporada alta.

Amb l'objecte d'estimar la quantia de la despesa esmerçada pels turistes hostatjats a hotels en l'adquisició de béns i serveis fora de l'establiment hostaler, vam elaborar un qüestionari, del qual adjuntam fotocòpia, destinat a recollir dels turistes informació sobre la seva despesa extrahostalera. Vam tenir cura de demanar la modalitat de la pensió hostalera. Es van entrevistar 950 turistes i s'obtingueren 847 respostes útils. La distribució dels enquestats per nacionalitats s'especifica en un quadre adjunt.

Les entrevistes es van fer a l'aeroport durant el temps d'espera per a l'embarcament dels turistes a l'avió. La seva execució i la tabulació de les respostes obtingudes es va encomanar a personal de Gadeso. Totes les entrevistes es van dur a terme al llarg de la segona meitat del mes d'agost del 1979.

Els resultats obtinguts s'exposen en un quadre adjunt. El seu correcte maneig exigeix, però, tenir en compte que una part de la despesa sobre la que donen informació els turistes consultats es refereix a adquisició de béns i de serveis en els hotels als quals s'han allotjat. Per tal d'evitar la doble comptabilització d'aquestes partides, que s'inclouen dins la producció hostalera interior valorada a preus de mercat, cal deduir-les de l'import de la despesa obtinguda com a resultat de la nostra enquesta.

PROMEDI DE LA DESPESA COMPLEMENTÀRIA DELS TURISTES

Distribució per nacionalitats, categories de l'establiment i modalitat de la pensió

<u>Nacionalitats</u>	<u>Despeses mitjanes (ptes.)</u>
Holandesos.....	1.736
Francesos.....	1.187
Alemanys.....	2.384
Espanyols.....	1.278
Anglesos.....	1.772
Danesos.....	1.858
Suecs.....	2.082
Noruecs.....	1.579
Finlandesos.....	1.504
Belgues.....	2.254
	<hr/> 1.841

<u>Nacionalitats</u>	<u>Categories de l'establiment (ptes.)</u>					
	5	4	3	2	1	Ap.
Holandesos.....	---	1.670	1.591	1.519	---	2.180
Francesos.....	1.574	1.349	1.283	840	862	---
Alemanys.....	---	2.760	2.713	2.112	1.775	---
Espanyols.....	---	---	1.486	1.164	1.143	---
Anglesos.....	---	2.087	1.922	1.701	1.461	---
Danesos.....	---	2.523	1.920	1.492	---	---
Suecs.....	---	---	2.360	1.742	---	---
Noruecs.....	---	---	1.579	---	---	---
Finlandesos.....	---	---	1.557	1.372	---	---
Belgues.....	---	---	2.417	2.033	---	---
	<hr/> 1.574	<hr/> 2.275	<hr/> 1.963	<hr/> 1.684	<hr/> 1.459	<hr/> 2.180

<u>Nacionalitats</u>	<u>Modalitats de la pensió (ptes.)</u>		
	PC	MP	D
Holandesos.....	1.574	1.561	2.253
Francesos.....	1.229	810	2.256
Alemanys.....	2.263	2.410	2.709
Espanyols.....	1.271	1.282	1.859
Anglesos.....	1.561	1.920	2.494
Danesos.....	1.675	2.255	---
Suecs.....	2.052	2.250	---
Noruecs.....	1.532	2.480	---
Finlandesos.....	1.504	---	---
Belgues.....	2.153	3.018	2.717
	<hr/> 1.710	<hr/> 1.872	<hr/> 2.561

Ap. = Apartaments
 PC = Pensió completa
 MP = Mitja pensió
 D = Dormir solament

DESGLOSSAMENT DE LA MOSTRA SOBRE LA DESPESA TURISTICA COMPLEMENTÀRIA

Estructura de la mostra, per nacionalitats, categories de l'establiment i modalitats de la pensió

Nacionalitats	nombre	Categories de l'establiment					
		5	4	3	2	1	Ap
Holandesos.....	64	--	7	21	14	--	22
Francesos.....	86	2	6	57	17	4	--
Alemanys.....	235	--	31	91	81	32	--
Espanyols.....	108	--	--	40	43	25	--
Anglesos.....	234	--	32	83	60	59	--
Danesos.....	19	--	3	9	7	--	--
Suecs.....	20	--	--	11	9	--	--
Noruecs.....	20	--	--	20	--	--	--
Finlandesos.....	21	--	--	15	6	--	--
Belgues.....	40	--	--	23	17	--	--
	847	2	79	370	254	120	22

Nacionalitats	nombre	Modalitats de la pensió		
		PC	MP	D
Holandesos.....	64	41	3	20
Francesos.....	86	74	11	1
Alemanys.....	235	160	17	58
Espanyols.....	108	92	15	1
Anglesos.....	234	133	78	23
Danesos.....	19	13	6	--
Suecs.....	20	17	3	--
Noruecs.....	20	19	1	--
Finlandesos.....	21	21	--	--
Belgues.....	40	35	4	1
	847	605	138	104

Ap= Apartaments
 Pc= Pensió completa
 Mp= Mitja pensió
 D = Dormir solament

L'ESTADA MITJANA DELS TURISTES

(Turistes inclosos a la mostra sobre la despesa complementària)

<u>Nacionalitats</u>	<u>Total dies</u>	<u>Enquestes</u>	<u>Mitjana</u>
HOLANDESOS.....	784	64	12,25
FRANCESOS.....	1.024	86	11,91
ALEMANYS.....	2.478	235	10,54
ESPANYOLS.....	1.091	108	10,10
ANGLESOS.....	3.262	234	13,94
DANESOS.....	189	19	9,95
SUECS.....	210	20	10,50
NORUECS.....	273	20	13,65
FINLANDESOS.....	259	21	12,33
BELGUES.....	539	40	13,48
<hr/>			
TOTAL.....	10.109	847	11,94

Annex nº 3

LA DESPESA COMPLEMENTÀRIA EXTRAHOSTALERA DELS TURISTES ALLOTJATS A ESTABLIMENTS HOSTALERS. Temporada baixa.

Les diferències existents entre el turisme d'estiu i el turisme d'hivern a les Illes aconsellava realitzar un sondeig específic destinat a averiguar els imports de les despeses extrahostaleres corresponents als turistes de temporada baixa.

Utilitzant les mateixes tècniques que hem explicat a l'annex anterior i el mateix equip d'entrevistadors, realitzàrem en el decurs de la primera setmana de març un sondeig sobre una mostra de 452 turistes hostalers. S'obtingueren 416 respostes útils. El desglossament de la mostra per nacionalitats, categories dels establiments ocupats i modalitats de la pensió contractada, s'exposen en el quadre següent:

<u>Nacionalitats</u>	<u>Nombre</u>	<u>Categoria de l'establiment</u>				<u>Modalitat de la pensió</u>		
		<u>4</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>1</u>	<u>PC</u>	<u>MP</u>	<u>D</u>
Francesos.....	82	3	42	35	2	47	29	6
Alemanys.....	117	17	52	48	-	99	18	-
Espanyols.....	65	-	33	32	-	38	27	-
Anglesos.....	<u>152</u>	<u>35</u>	<u>82</u>	<u>35</u>	<u>-</u>	<u>118</u>	<u>34</u>	<u>-</u>
	416	55	209	150	2	302	108	6

Dels resultats obtingut, una vegada deduïdes les partides corresponents a compres de béns i serveis fetes en els establiments hostalers, resulta una despesa mitjana extrahostalera igual, el 1979, a 799 ptes. per estada.

GASTO TURISTICO EXTRAHOTELERO

Nacionalidad
Nationality
Nationalite
Staatsangehoerigkeit

Edad
Age
Age
Alter

- Días estancia
- Days of stay
- Duree de sejour
- Aufenthaltsdauer

- Zona turística
- Touristic area
- zone
- zone

- Categoría establecimiento
- Category establishment
- Categorie etablissement
- Kategorie der unterkunft

- 1. - Cuántas personas le acompañan en su viaje ?
- How many people accompany you on your trip ?
- Combien de personnes vous accompagnent dans votre voyage ?
- Wieviel Personen begleiten Sie auf Ihrer Reise ?

- 2. - Qué ha pagado en su país por sus vacaciones en nuestra isla ?
- How much have you paid in your country for your holidays on our Island ?
- Combien avez-vous payé dans votre pays pour vos vacances dans notre île ?
- Wieviel haben Sie in Ihrer Heimat für Ihren Urlaub auf unserer Insel bezahlt ?

- 3. - Qué incluye ?
- What does that include of the following ?
- Ce qui est inclus ?
- Im Preis inbegriffen ?

☐ - Transporte	☐ - Transport	☐ - Transport	☐ -Transport
☐ - Habitación.	☐ - Room	☐ - Chambre	☐ - Zimmer
☐ - Desayuno	☐ - Breakfast	☐ - Petit déjeuner	☐ - Frühstück
☐ - Media pensión	☐ - Half pension	☐ - Demi pension	☐ - Halb pension
☐ - Pension completa	☐ - Complete pension	☐ - Pension complète	☐ - Voll pension
☐ - Excursiones	☐ - Excursions	☐ - Excursions	☐ - Ausflüge
☐ -Otros	☐ - Others	☐ - Autres	☐ - Sonstiges

- 4. - Además de lo pagado en su país, ¿cuanto ha gastado durante su estancia en la Isla ?
- Apar from what you have paid in your country, hwo much have you spent during your satying on our Island ?
- Combien avez-vous dépense pendant votre séjour dan l'île en plus ce que vous avez payé dans votre pays ?
- Nebst der erbrachten Zahlung in Ihrer Heimat, wieviel haben Sie während Ihres Aufenthaltes auf der Insel ausgeben ?

- 5. - Distribuya - en porcentajes - su gasto durante su estancia en la isla:
- Please detail - in percentages - your expenses during your stay on the island:
- Distribuez S.V.P. - en pourcentages - vos dépenses pendant vôte séjour dans l'île:
- Verteilen sie - prozentual - ihre ausgaben waehrend ihres aufenthaltes auf der insel:

☐ - Bares y restaurantes	☐ - Bars et restaurants
☐ - Diversiones	☐ - Amusements
☐ - Regalos / souvenirs	☐ - Cadeaux /souvenirs
☐ - Excursiones / transportes	☐ - Excursions / transports publics
☐ - Otros / varios	☐ - Autres / divers
☐ - Bars and restaurants	☐ - Bar und restaurant
☐ - Entertainment	☐ - Vergnuegungen
☐ - Presents / souvenirs	☐ - Geschenke / souvenirs
☐ - Excursions / transport	☐ -Ausfluege /transporte
☐ - Others /various	☐ - Verschiedenes

- 6. - Especificar moneda - Currency - Spécifier la monnaie - Währung angeben

5.- QUADRE-RESUM DELS PRINCIPALS AGREGATS DE LA
COMPTABILITAT REGIONAL.

PRINCIPALS AGREGATS DE LA COMPTABILITAT REGIONAL

1.- VALORS ABSOLUTS

Unitat: milions de ptes.

<u>Agregats/Operacions</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1. Consum interior (P.3B).....	261.844,1	312.702,2
1.1 Consum privat interior.....	244.490,8	292.172,1
1.1.1 Consum interior de les famílies i insti- tucions privades sense fins de lucre residents.....	133.822,5	162.406,5
1.1.2 Consum interior de les famílies no residents.....	110.668,3	129.765,6
1.2 Consum públic.....	17.353,3	20.530,1
2. Formació bruta de capital (P.40).....	45.727,0	56.462,9
2.1 Formació bruta de capital fix (P.41).....	43.453,5	53.761,3
2.2 Variació d'existències (P.42).....	2.273,5	2.701,6
3. Saldo d'importacions menys exportacions de béns i serveis (P.60 - P.50).....	84.369,6	105.088,2
4. Producte interior brut a preus de mercat (1+2 - 3) (N.1).....	223.201,5	264.076,9
5. Imposts lligats a la producció i a la importa- ció (R.20).....	17.353,3	19.148,3
6. Subvencions públiques d'explotació (R.30).....	2.190,2	2.479,6
7. Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions.....	2.204,7	2.267,9
8. Producte interior brut al cost dels factors (4-5+6+7) (N.1*).....	210.243,1	249.676,1
8.1 Branques agràries i pesca.....	9.926,3	12.271,3
8.2 Branques industrials.....	46.401,2	51.326,9
8.2.1 Indústria sense construcció.....	31.519,0	33.712,1
8.2.2 Construcció.....	14.882,2	17.614,8
8.3 Branques de serveis.....	153.915,6	186.077,9

PRINCIPALS AGREGATS DE LA COMPTABILITAT REGIONAL

1.- VALORS ABSOLUTS (Conclusió)

Unitat: milions de ptes.

<u>Agregats/Operacions</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
9. Remuneració dels assalariats no residents (R.10)..	3.454,2	2.023,5
10. Saldo net de les rendes de la propietat i de l'empresa pagades a altres regions i a la resta del món i procedents d'altres regions i de la resta del món.....	1.636,3	1.485,7
11. Consum de capital fix (A.1).....	14.971,0	17.380,0
12. Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions(12=7).....	2.204,7	2.267,9
13. Renda regional neta al cost dels factors (8-9-10-11) (Y.1).....	190.181,6	228.786,9
14. Renda regional neta disponible a preus de mercat (4-9-10-11+12) (N.13).....	205.344,7	245.455,6
15. Població total (2).....	638.475	647.225
16. Renda regional neta disponible a preus de mercat per habitant (en pessetes)(14:15).....	321.617,5	379.243,1
17. Producte interior brut a preus de mercat per habitant (en pessetes)(4:15).....	349.585,3	408.014,1

Notes:

1. Els punts 16 i 17 són donats en pessetes.
2. Població de dret referida a l'1.7.78 i a l'1.7.79.

PRINCIPALS AGREGATS DE LA COMPTABILITAT REGIONAL

2. ESTRUCTURA PERCENTUAL

<u>Agregats/Operacions</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1. Consum interior (P.3B).....	117,31	118,41
1.1 Consum privat interior.....	109,54	110,64
1.1.1 Consum interior de les famílies i insti- tucions privades sense fins de lucre residents.....	59,96	61,50
1.1.2 Consum interior de les famílies no resi- dents.....	49,58	49,14
1.2 Consum públic.....	7,77	7,77
2. Formació bruta de capital (P.40).....	20,49	21,38
2.1 Formació bruta de capital fix (P.41).....	19,47	20,36
2.2 Variació d'existències (P.42).....	1,02	1,02
3. Saldo d'importacions menys exportacions de béns i serveis (P.60 - P.50).....	-37,80	-39,79
4. <u>Producte interior brut a preus de mercat (N.1)...</u>	100,00	100,00
5. <u>Producte interior brut al cost dels factors (N.1*)</u>	100,00	100,00
5.1 Branques agràries i pesca.....	4,72	4,91
5.2 Branques industrials.....	22,07	20,56
5.2.1 Indústria sense construcció.....	14,99	13,50
5.2.2 Construcció.....	7,08	7,06
5.3 Branques de serveis.....	73,21	74,53

6.- ELS COMPTES SIMPLIFICATS DE LA REGIÓ

A) ECONOMIA REGIONAL.

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE BÉNS I SERVEIS (C.O.)

RECURSOS	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Producció de béns i serveis (P.10).....	463.939,2	549.926,2
Importació menys exportació de béns i serveis (P.60-P.50).....	84.369,6	105.088,2
Consum final a altres regions i a la resta del món de les famílies re- sidents (P.32).....	6.071,0	8.022,6
Imposts lligats a la importació (R.29)...	<u>1.585,8</u>	<u>1.802,5</u>
TOTAL.....	555.965,6	664.839,5

APLICACIONS

Consum intermedi (P.20).....	242.323,5	287.651,8
Consum final en el territori regional(P.3A)		
a) De les famílies i institucions privades sense fins de lucre residents.....	139.893,5	170.429,1
b) De les famílies no residents.....	110.668,3	129.765,6
c) De les Administracions Públiques...	17.353,3	20.530,1
Formació bruta de capital fix (P.41).....	43.453,5	53.761,3
Variació d'existències (P.42).....	<u>2.273,5</u>	<u>2.701,6</u>
TOTAL.....	555.965,6	664.839,5

A. ECONOMIA REGIONAL

(Continuació)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE PRODUCCIÓ (C.1)

RECURSOS	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Producció de béns i serveis (P.10).....	463.939,2	549.926,2
Imposts lligats a les importacions (R.29).....	<u>1.585,8</u>	<u>1.802,5</u>
TOTAL.....	465.525,0	551.728,7

APLICACIONS

Consum intermedi (P.20).....	242.323,5	287.651,8
Producte interior brut a preus de mercat (N.1).....	223.201,5	264.076,9
Consum de capital fix (A.1).....	14.971,0	17.380,0
Producte interior net a preus de mercat (N.11)..	<u>208.230,5</u>	<u>246.696,9</u>
TOTAL.....	465.525,0	551.728,7

COMPTE D'EXPLOTACIÓ (C.2)

RECURSOS

Producte interior brut a preus de mercat (N.1).....	223.201,5	264.076,9
Subvencions públiques d'explotació (R.30).....	2.190,2	2.479,6
Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions.....	<u>2.204,7</u>	<u>2.267,9</u>
TOTAL.....	227.596,4	268.824,4

APLICACIONS

Remuneració dels assalariats(interior)(R.10).....	110.163,5	132.780,2
a) Dels assalariats residents.....	106.709,3	130.756,7
b) Dels assalariats no residents.....	3.454,2	2.023,5
Imposts lligats a la producció i a la importa- ció (R.20).....	17.353,3	19.148,3
Excedent brut d'explotació (N.2).....	<u>100.079,6</u>	<u>116.895,9</u>
TOTAL.....	227.596,4	268.824,4

A. ECONOMIA REGIONAL

(continuació)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE RENDA (C.3)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Excedent brut d'explotació (N.2).....	100.079,6	116.895,9
Remuneració dels assalariats residents (R.10).....	110.163,5	132.780,2
Imposts lligats a la producció i a la importació (R.20).....	17.353,3	19.148,3
Rendes de la propietat i de l'empresa procedents de la resta del món (R.40).....	<u>857,5</u>	<u>1.482,3</u>
TOTAL.....	228.453,9	270.306,7
APLICACIONS		
Subvencions públiques d'explotació (R.30).....	2.190,2	2.479,6
Rendes de la propietat i de l'empresa pagades a la resta del món (R.40).....	2.493,8	2.968,0
Remuneració dels assalariats no residents (R.10)....	3.454,2	2.023,5
Renda regional bruta disponible (N.3).....	<u>220.315,7</u>	<u>262.835,6</u>
TOTAL.....	228.453,9	270.306,7

A. ECONOMIA REGIONAL

(conclusió)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE D'UTILITZACIÓ DE RENDA (C.4)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Renda regional bruta disponible (N.3).....	220.315,7	262.835,6
TOTAL.....	220.315,7	262.835,6
APLICACIONS		
Consum final regional (P.3A).....	157.246,8	190.959,2
Estalvi regional brut (N.4).....	<u>63.068,9</u>	<u>71.876,4</u>
TOTAL.....	220.315,7	262.835,6

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS		
Estalvi regional brut (N.4).....	<u>63.068,9</u>	<u>71.876,4</u>
TOTAL.....	63.068,9	71.876,4
APLICACIONS		
Formació bruta de capital fix (P.41).....	43.453,5	53.761,3
Variació d'existències (P.42).....	2.273,5	2.701,6
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament de la regió (N.5).....	<u>+17.341,9</u>	<u>+15.413,5</u>
TOTAL.....	63.068,9	71.876,4

B. ALTRES REGIONS I RESTA DEL MÓN

(conclusió)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE D'OPERACIONS CORRENTS (C.6)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Importació menys exportació de béns i serveis (P.60-P.50).....	84.369,6	105.088,2
Consum a altres regions i a la resta del món de les famílies residents (P.32).....	6.071,0	8.022,6
Remuneració dels assalariats no residents (R.10)	3.454,2	2.023,5
Rendes de la propietat i de l'empresa pagades a no residents (R.40).....	2.493,8	2.968,0
Saldo de les operacions corrents amb altres regions i amb la resta del món (N.6).....	<u>+17.341,9</u>	<u>+15.413,5</u>
TOTAL.....	113.730,5	133.515,8

APLICACIONS

Consum a la regió de les famílies no residents (P.33).....	110.668,3	129.765,6
Transferències corrents de serveis de les Administracions Públiques centrals.....	(n.d.)	(n.d.)
Rendes de la propietat i de l'empresa pagades per unitats no residents.....	857,5	1.482,3
Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions.....	<u>2.204,7</u>	<u>2.267,9</u>
TOTAL.....	113.730,5	133.515,8

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS

Transferències i imports de capital a altres regions i a la resta del món.....	(n.d.)	(n.d.)
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament de la regió (N.5).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	17.341,9	15.413,5

APLICACIONS

Saldo de les operacions corrents amb altres regions i amb la resta del món (N.6).....	<u>17.341,9</u>	<u>15.413,5</u>
TOTAL.....	17.341,9	15.413,5

7.- ELS COMPTES DELS SECTORS INSTITUCIONALS.

EMPRESSES, FAMÍLIES I INSTITUCIONS PRIVADES SENSE FINS DE LUCRE (S-10-S-40-S.50-S.80)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE PRODUCCIÓ (C.1)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Producció de béns i serveis (P.10).....	446.585,9	529.396,1
Imposts lligats a la importació (R.29).....	<u>1.585,8</u>	<u>1.802,5</u>
TOTAL.....	448.171,7	531.198,6
APLICACIONS		
Consum intermedi (P.20).....	239.330,2	284.044,3
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	208.841,5	247.154,3
Consum de capital fix (A.1).....	14.345,0	16.597,5
Valor afegit net a preus de mercat (N.11).....	<u>194.496,5</u>	<u>230.556,8</u>
TOTAL.....	448.171,7	531.198,6

COMPTE D'EXPLOTACIÓ (C.2)

RECURSOS		
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	208.841,5	247.154,3
Subvencions públiques d'explotació (R.30).....	2.190,2	2.479,6
Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions(R.68).....	<u>2.204,7</u>	<u>2.267,9</u>
TOTAL.....	213.236,4	251.901,8
APLICACIONS		
Remuneració dels assalariats (R.10).....	96.429,5	116.640,1
Imposts lligats a la producció i a la impor- tació (R.20).....	17.353,3	19.148,3
Excedent brut d'explotació (N.2).....	99.453,6	116.113,4
Consum de capital fix (A.1).....	14.345,0	16.597,5
Excedent net d'explotació (N.12).....	<u>85.108,6</u>	<u>99.515,9</u>
TOTAL.....	213.236,4	251.901,8

EMPRESSES, FAMÍLIES I INSTITUCIONS PRIVADES SENSE FINS DE LUCRE (S10-S.40-S.50-S.80)

(Continuació)

<u>COMPTE DE RENDA (C.3)</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Excedent brut d'explotació (N.2).....	99.453,6	116.113,4
Remuneració dels assalariats (R.10).....	110.163,5	132.780,2
Rendes de la propietat i de l'empresa (R.40)...	1.955,8	2.830,9
a) Pagades pel Sector públic.....	1.098,3	1.348,6
b) Pagades pel Sector exterior.....	857,5	1.482,3
Prestacions socials (R.64).....	28.240,4	34.046,2
Transferències corrents diverses (R.69).....	<u>2.463,5</u>	<u>2.924,6</u>
TOTAL.....	242.276,8	288.695,3
APLICACIONS		
Remuneració dels assalariats no residents (R.10)	3.454,2	2.023,5
Rendes de la propietat i de l'empresa (R.40)...	4.752,7	5.305,7
a) Pagades al Sector públic.....	2.258,9	2.337,7
b) Pagades al Sector exterior.....	2.493,8	2.968,0
Imposts corrents sobre la renda i el patrimoni (R.61).....	12.442,5	16.238,3
Cotitzacions socials efectives (R.62).....	19.779,9	24.611,1
Cotitzacions socials fictícies (R.63).....	1.925,6	2.431,1
Transferències corrents diverses (R.69).....	3.361,5	4.557,0
Renda bruta disponible (N.3).....	196.560,4	233.528,6
Consum de capital fix (A.1).....	14.345,0	16.597,5
Renda neta disponible (N.13).....	<u>182.215,4</u>	<u>216.931,1</u>
TOTAL.....	242.276,8	288.695,3

EMPRESSES, FAMÍLIES I INSTITUCIONS PRIVADES SENSE FINS DE LUCRE (S.10-S.40-S.50-S.80)

(Conclusió)

COMPTE D'UTILITZACIÓ DE RENDA (C.4)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Renda bruta disponible(N.3).....	196.560,4	233.528,6
TOTAL.....	196.560,4	233.528,6
APLICACIONS		
Consum privat regional (P.3B).....	139.893,5	170.429,1
Estalvi brut (N.4).....	56.666,9	63.099,5
Consum de capital fix (A.1).....	14.345,0	16.597,5
Estalvi net (N.14).....	42.321,9	46.502,0
TOTAL.....	196.560,4	233.528,6

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS		
Estalvi brut (N.4).....	56.666,9	63.099,5
Transferències de capital (R.71).....	2.428,1	2.227,0
TOTAL.....	59.095,0	65.326,5
APLICACIONS		
Formació bruta de capital fix (P.41).....	40.165,6	50.173,7
Variació d'existències (P.42).....	2.273,5	2.701,6
Adquisició neta de terrenys (P.70).....	- 118,6	- 135,7
Imposts sobre el capital (R.70).....	433,3	504,4
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament (N.5).....	16.341,2	12.082,5
TOTAL.....	59.095,0	65.326,5

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (S.60)

(Sector Públic)

(S.60 = S.61 + S.62 + S.63)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE PRODUCCIÓ (C.1)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Producció de béns i serveis (P.10).....	17.353,3	20.530,1
Producció de béns i serveis destinats a la venda (P.11, P.12).....	2.114,8	2.437,6
Producció de serveis no destinats a la venda (P.14).....	<u>15.238,5</u>	<u>18.092,5</u>
TOTAL.....	17.353,3	20.530,1
APLICACIONS		
Consum intermedi(P.20).....	2.993,3	3.607,5
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	14.360,0	16.922,6
Consum interior de capital fix (A.1).....	626,0	782,5
Valor afegit net a preus de mercat (N.11).....	<u>13.734,0</u>	<u>16.140,1</u>
TOTAL.....	17.353,3	20.530,1

COMPTE D'EXPLOTACIÓ (C.2)

RECURSOS		
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	14.360,0	16.922,6
Subvencions d'explotació (R.30).....	<u> --</u>	<u> --</u>
TOTAL.....	14.360,0	16.922,6
APLICACIONS		
Remuneració dels assalariats (R.10).....	13.734,0	16.140,1
Excedent brut d'explotació (N.2).....	626,0	782,5
Consum de capital fix (A.1).....	626,0	782,5
Excedent net d'explotació (N.12).....	<u> --</u>	<u> --</u>
TOTAL.....	14.360,0	16.922,6

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (S.60)

(Sector públic)

(Continuació)

COMPTE DE RENDA (C.3)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Excedent brut d'explotació (N.2).....	626,0	782,5
Imposts lligats a la producció i a la importa- ció (R.20).....	17.353,3	19.148,3
Interessos efectius (R.41).....	796,7	916,7
Dividends i altres rendes (R.43).....	1.462,2	1.421,0
Imposts corrents sobre la renda i el patrimoni (R.61).....	12.442,5	16.238,3
Cotitzacions socials efectives (R.62).....	19.779,9	24.611,1
Cotitzacions socials fictícies (R.63).....	1.925,6	2.431,1
Transferències de serveis de les Administracions públiques centrals.....	n.d.	n.d.
Transferències corrents diverses (saldo)(R.69)....	<u>3.361,5</u>	<u>4.557,0</u>
TOTAL.....	57.747,7	70.106,0
APLICACIONS		
Subvencions d'explotació (R.30).....	2.190,2	2.479,6
Interessos efectius (R.41).....	1.098,3	1.348,6
Prestacions socials (R.64).....	28.240,4	34.046,2
Transferències corrents diverses.....	2.463,5	2.924,6
Renda bruta disponible (N.3).....	23.755,3	29.307,0
Consum de capital fix (A.1).....	626,0	782,5
Renda neta disponible (N.13).....	<u>23.129,3</u>	<u>28.524,5</u>
TOTAL.....	57.747,7	70.106,0

ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES (S.60)

(Sector Públic)

(Conclusió)

COMpte D'UTILITZACIÓ DE RENDA (C.4)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Renda bruta disponible (N.3).....	23.755,3	29.307,0
TOTAL.....	23.755,3	29.307,0
APLICACIONS		
Consum final regional (P.3A).....	17.353,3	20.530,1
Estalvi brut (N.4).....	6.402,0	8.776,9
Consum de capital fix (A.1).....	626,0	782,5
Estalvi net (N.14).....	<u>5.776,0</u>	<u>7.994,4</u>
TOTAL.....	23.755,3	29.307,0

COMpte DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS		
Estalvi brut (N.4).....	6.402,0	8.776,9
Transferències i impostos sobre el capital(R.70)...	<u>433,3</u>	<u>504,4</u>
TOTAL.....	6.835,3	9.281,3
APLICACIONS		
Formació bruta de capital (P.40).....	3.287,9	3.587,6
Adquisició neta de terrenys (P.70).....	118,6	135,7
Transferències i impostos sobre el capital(R.70)...	2.428,1	2.227,0
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament(N.5)	<u>+1.000,7</u>	<u>+3.331,0</u>
TOTAL.....	6.835,3	9.281,3

ADMINISTRACIÓ CENTRAL (S.61)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE PRODUCCIÓ (C.1)

RECURSOS	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Producció de béns i serveis (P.10).....	8.328,1	10.041,3
Producció de béns i serveis destinats a la venda (P.11, P.12).....	387,0	450,9
Producció de serveis no destinats a la venda (P.14).....	<u>7.941,1</u>	<u>9.590,4</u>
TOTAL.....	8.328,1	10.041,3
APLICACIONS		
Consum intermedi (P.20).....	701,1	931,7
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1)....	7.627,0	9.109,6
Consum de capital fix (A.1).....	335,0	455,8
Valor afegit net a preus de mercat (N.11)..	<u>7.292,0</u>	<u>8.653,8</u>
TOTAL.....	8.328,1	10.041,3

COMPE D'EXPLOTACIÓ (C.2)

RECURSOS		
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1)....	7.627,0	9.109,6
Subvencions d'explotació (R.30).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	7.627,0	9.109,6
APLICACIONS		
Remuneració dels assalariats (R.10).....	7.292,0	8.653,8
Excedent brut d'explotació (N.2).....	335,0	455,8
Consum de capital fix(A.1).....	335,0	455,8
Excedent net d'explotació (N.12).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	7.627,0	9.109,6

ADMINISTRACIÓ CENTRAL (S.61)

(Continuació)

COMPTE DE RENDA (C.3)

RECURSOS	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Excedent brut d'exploració (N.2).....	335,0	455,8
Imposts lligats a la producció i a la importació (R.20).....	15.006,5	16.610,9
Interessos efectius (R.41).....	699,7	805,0
Dividends i altres rendes (R.43).....	1.300,3	1.256,5
Imposts corrents sobre la renda i el patrimoni (R.61).....	10.917,1	14.253,0
Cotitzacions socials efectives (R.62).....	184,6	220,5
Cotitzacions socials fictícies (R.63).....	1.753,7	2.222,5
Transferències de serveis de les Administracions públiques Centrals.....	n.d.	n.d.
Transferències corrents diverses (R.69).....	<u>3.270,7</u>	<u>4.351,2</u>
TOTAL.....	33.467,6	40.175,4
APLICACIONS		
Subvencions d'exploració (R.30).....	2.022,5	2.258,8
Interessos efectius (R.41).....	890,5	1.097,3
Prestacions socials (R.64).....	2.693,6	3.344,7
Transferències corrents diverses (R.69).....	2.424,0	2.884,3
Renda bruta disponible (N.3).....	25.437,0	30.590,3
Consum de capital fix (A.1).....	335,3	455,8
Renda neta disponible (N.13).....	<u>25.102,0</u>	<u>30.134,5</u>
TOTAL.....	33.467,6	40.175,4

ADMINISTRACIÓ CENTRAL (S.61)

(Conclusió)

COMPTE D'UTILITZACIÓ DE RENDA (C.4)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Renda neta disponible (N.3).....	25.437,0	30.590,3
TOTAL.....	25.437,0	30.590,3
APLICACIONS		
Consum final (P.3A).....	10.055,9	12.028,0
Estalvi brut (N.4).....	15.381,1	18.562,3
Consum de capital fix (A.1).....	335,0	455,8
Estalvi net (N.14).....	<u>15.046,1</u>	<u>18.106,5</u>
TOTAL.....	25.437,0	30.590,3

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS		
Estalvi brut (N.4).....	15.381,1	18.562,3
Transferències de capital (R.71).....	--	--
Imposts sobre el capital (R.72).....	<u>321,7</u>	<u>359,2</u>
TOTAL.....	15.702,8	18.921,5
APLICACIONS		
Formació bruta de capital (P.40).....	1.507,1	1.638,5
Adquisició neta de terrenys (P.70).....	92,8	98,9
Transferències de capital (R.71).....	2.352,2	2.143,3
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament(N.5).	<u>+11.750,7</u>	<u>+15.040,3</u>
TOTAL.....	15.702,8	18.921,5

CORPORACIONS LOCALS (S.62)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE PRODUCCIÓ (C.1)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Producció de béns i serveis (P.10).....	4.914,1	5.876,4
Producció de béns i serveis destinats a la venda (P.11, P.12).....	1.370,1	1.589,3
Producció de serveis no destinats a la venda (P.14).....	<u>3.544,0</u>	<u>4.287,1</u>
TOTAL.....	4.914,1	5.876,4
APLICACIONS		
Consum intermedi (P.20).....	1.574,8	1.957,8
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	3.339,3	3.918,6
Consum de capital fix (A.1).....	193,2	224,5
Valor afegit net a preus de mercat (N.11)...	<u>3.146,1</u>	<u>3.694,1</u>
TOTAL.....	4.914,1	5.876,4

COMPTE D'EXPLOTACIÓ (C.2)

RECURSOS		
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	3.339,3	3.918,6
Subvencions d'explotació (R.30).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	3.339,3	3.918,6
APLICACIONS		
Remuneració dels assalariats(R.10).....	3.146,1	3.694,1
Excedent brut d'explotació (N.12).....	193,2	224,5
Consum de capital fix (A.1).....	193,2	224,5
Excedent net d'explotació (N.11).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	3.339,3	3.918,6

CORPORACIONS LOCALS (S.62)

(Continuació)

COMPTE DE RENDA (C.3)

RECURSOS	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Excedent brut d'explotació (N.2).....	193,2	224,5
Imposts lligats a la producció i a la impor- tació (R.20).....	2.222,3	2.401,2
Interessos efectius (R.41).....	48,7	58,9
Dividens i altres rendes (R.43).....	110,2	112,8
Imposts corrents sobre la renda i el patri- moni (R.61).....	1.525,4	1.985,3
Cotitzacions socials fictícies(R.63).....	161,4	196,9
Transferències corrents diverses (R.69).....	<u>87,4</u>	<u>202,4</u>
TOTAL.....	4.348,6	5.182,0
APLICACIONS		
Subvencions d'explotació (R.30).....	167,7	220,8
Interessos efectius (R.41).....	200,2	242,9
Prestacions socials (R.64).....	219,5	257,6
Transferències corrents diverses (R.69).....	34,9	38,6
Renda bruta disponible (N.3).....	3.726,3	4.422,1
Consum de capital fix (A.1).....	193,2	224,5
Renda neta disponible(N.13).....	<u>3.533,1</u>	<u>4.197,6</u>
TOTAL.....	4.348,6	5.182,0

CORPORACIONS LOCALS (S.62)

(Conclusió)

COMPTE D'UTILITZACIÓ DE RENDA (C.4)

RECURSOS	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Renda bruta disponible (N.3).....	<u>3.726,3</u>	<u>4.422,1</u>
TOTAL.....	3.726,3	4.422,1
APLICACIONS		
Consum final (P.3A-P.14).....	3.544,0	4.287,1
Estalvi brut (N.4).....	182,3	135,0
Consum de capital fix (A.1).....	193,2	224,5
Estalvi net (N.14).....	<u>- 10,9</u>	<u>- 89,5</u>
TOTAL.....	3.726,3	4.422,1

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS		
Estalvi brut (N.4).....	182,3	135,0
Transferències de capital (R.71).....	--	--
Imposts sobre el capital (R.72).....	<u>111,6</u>	<u>145,2</u>
TOTAL.....	293,9	280,2
APLICACIONS		
Formació bruta de capital (P.40).....	1.274,4	1.402,1
Adquisició neta de terrenys (P.70).....	25,3	36,8
Transferències de capital (R.71).....	--	--
Capacitat (+) o necessitat (-) de finan- çament (N.5).....	<u>-1.006,3</u>	<u>-1.158,7</u>
TOTAL.....	293,9	280,2

ADMINISTRACIONS DE LA SEURETAT SOCIAL (S. 63)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE PRODUCCIÓ (C.1)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Producció de béns i serveis.....	4.111,1	4.612,4
Producció de béns i serveis destinats a la venda (P.11, P.12).....	357,7	397,4
Producció de serveis no destinats a la venda(P.14)..	<u>3.753,4</u>	<u>4.215,0</u>
TOTAL.....	4.111,1	4.612,4
APLICACIONS		
Consum intermedi (P.20).....	717,4	718,0
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	3.393,7	3.894,4
Consum de capital fix (A.1).....	97,8	102,2
Valor afegit net a preus de mercat (N.11).....	<u>3.295,9</u>	<u>3.792,2</u>
TOTAL.....	4.111,1	4.612,4

COMPTE D'EXPLOTACIÓ (C.2)

RECURSOS		
Valor afegit brut a preus de mercat (N.1).....	3.393,7	3.894,4
Subvencions d'explotació (R.30).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	3.393,7	3.894,4
APLICACIONS		
Remuneració dels assalariats (R.10).....	3.295,9	3.792,2
Excedent brut d'explotació (N.2).....	97,8	102,2
Consum de capital fix (A.1).....	97,8	102,2
Excedent net d'explotació(N.12).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	3.393,7	3.894,4

ADMINISTRACIONS DE LA SEURETAT SOCIAL (S.63)

(Continuació)

COMPTE DE RENDA (C.3)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Excedent brut d'explotació (N.2).....	97,8	102,2
Imposts lligats a la producció i a la importació (R.20).....	124,5	136,2
Interessos efectius (R.41).....	48,3	52,8
Dividends i altres rendes (R.43).....	51,7	51,7
Imposts corrents sobre la renda i el patrimoni (R.61).....	--	--
Cotitzacions socials efectives (R.62).....	19.595,3	24.390,6
Cotitzacions socials fictícies (R.63).....	10,5	11,7
Transferències corrents diverses (R.69).....	<u>3,4</u>	<u>3,4</u>
TOTAL.....	19.931,5	24.748,6
APLICACIONS		
Subvencions d'explotació (R.30).....	--	--
Interessos efectius (R.41).....	7,6	8,4
Prestacions socials (R.64).....	25.327,3	30.443,9
Transferències corrents diverses (R.69).....	4,6	1,7
Renda bruta disponible (N.3).....	-5.408,0	-5.705,4
Consum de capital fix (A.1).....	97,8	102,2
Renda neta disponible (N.13).....	<u>-5.505,8</u>	<u>-5.807,6</u>
TOTAL.....	19.931,5	24.748,6

ADMINISTRACIONS DE LA SEURETAT SOCIAL (S.63)

(Conclusió)

COMPTE D'UTILITZACIÓ DE RENDA (C.4)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Renda bruta disponible (N.3).....	-5.408,0	-5.705,4
TOTAL.....	-5.408,0	-5.705,4
APLICACIONS		
Consum final (P.3A = P.14).....	3.753,4	4.215,0
Estalvi brut (N.4).....	-9.161,4	-9.920,4
Consum de capital fix (A.1).....	97,8	102,2
Estalvi net (N.14).....	-9.259,2	-10.022,6
TOTAL.....	-5.408,0	-5.705,4

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

RECURSOS		
Estalvi brut (N.4).....	-9.161,4	-9.920,4
Transferències de capital (R.71).....	--	--
Imposts sobre el capital (R.72).....	--	--
TOTAL.....	-9.161,4	-9.920,4
APLICACIONS		
Formació bruta de capital (P.40).....	506,4	547,0
Adquisició neta de terrenys (P.70).....	—	--
Transferències de capital (R.71).....	75,9	83,2
Capacitat (+) o necessitat (-) de finançament (N.5).....	-9.743,7	-10.550,6
TOTAL.....	-9.161,4	-9.920,4

ALTRES REGIONS I RESTA DEL MÓN (S.90)

(Sector exterior)

Unitat: milions de ptes.

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
<u>COMPTE D'OPERACIONS CORRENTS (C.6)</u>		
RECURSCS		
Importació menys exportació de béns i serveis (P.60-P.50).....	84.369,6	105.088,2
Consum a altres regions i a la resta del món de les famílies residents (P.32).....	6.071,0	8.022,6
Remuneració dels assalariats no residents (R.10)...	3.454,2	2.023,5
Rendes de la propietat i de l'empresa pagades a no residents (R.40).....	2.493,3	2.968,0
Saldo de les operacions corrents amb altres regions i amb la resta del món (N.6).....	<u>17.341,9</u>	<u>15.413,5</u>
TOTAL.....	113.730,5	133.515,8
APLICACIONS		
Consum a la regió de les famílies no residents (P.33).....	110.668,3	129.765,6
Transferències corrents de Serveis de les Administracions Públiques centrals.....	(n.d)	(n.d.)
Rendes de la propietat i de l'empresa pagades per unitats no residents (R.40).....	857,5	1.482,3
Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions.....	<u>2.204,7</u>	<u>2.267,9</u>
TOTAL.....	113.730,5	133.515,8

ALTRES REGIONS I RESTA DEL MÓN (S.90)

(Sector exterior)

(Conclusió)

Unitat: milions de ptes.

COMPTE DE CAPITAL (C.5)

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
RECURSOS		
Transferències i impostos de capital a altres regions i a la resta del món (R.70).....	(n.d.)	(n.d.)
Capacitat (+) o necessitat (-) de finan- çament de la regió (N.5).....	<u>--</u>	<u>--</u>
TOTAL.....	17.730,5	15.413,5
APLICACIONS		
Saldo de les operacions corrents amb altres regions i amb la resta del món (N.6).....	<u>17.730,5</u>	<u>15.413,5</u>
TOTAL.....	17.730,5	15.413,5

8.- ELS QUADRES GENERALS.

QUADRE I

EL PRODUCTE INTERIOR BRUT I LES SEVES APLICACIONS, A PREUS DEL MERCAT.

Unitat: milions de ptes.

<u>1.- APLICACIONS DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT</u> <u>A PREUS DEL MERCAT.</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Consum privat interior (P.3B).....	244.490,8	292.172,1
Consum públic (P.3B).....	17.353,3	20.530,1
Formació bruta de capital fix (P.41).....	43.453,5	53.761,3
Variació d'existències (P.42).....	2.273,5	2.701,6
Exportació menys importació de béns i serveis (P.50 - P.60).....	<u>- 84.369,6</u>	<u>- 105.088,2</u>
P.I.B. a preus de mercat (N.1).....	223.201,5	264.076,9
<u>2.- DISTRIBUCIÓ DEL PRODUCTE INTERIOR BRUT</u> <u>A PREUS DEL MERCAT.</u>		
Remuneració dels assalariats (R.10).....	110.163,5	132.780,2
Excedent net d'explotació (N.12).....	85.108,6	99.515,9
Consum de capital fix (A.1).....	14.971,0	17.380,0
Imposts lligats a la producció i a la importació (R.20).....	17.353,3	19.148,3
MENYS: Subvencions públiques d'explo- tació (R.30).....	2.190,2	2.479,6
MENYS: Subvencions privades d'explota- ció procedents d'altres regions.....	<u>2.204,7</u>	<u>2.267,9</u>
P.I.B. a preus de mercat (N.1).....	223.201,5	264.076,9

QUADRE II

RENDA REGIONAL I RENDA DISPONIBLE, A PREUS DE MERCAT.

Unitat: milions de ptes.

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1.- Renda dels factors procedent de la producció interior.....	195.272,1	232.296,1
1.1 Remuneració dels assalariats (R.10).....	110.163,5	132.780,2
1.2 Excedent net d'explotació (N.12).....	85.108,6	99.515,9
2.- MENYS: Remuneració dels assalariats no residents.....	3.454,2	2.023,5
3.- Rendes de la propietat i de l'empresa procedents d'altres regions i de la resta del món..	857,5	1.482,3
4.- MENYS: Rendes de la propietat i de l'empresa pagades a altres regions i a la resta del món.....	2.493,8	2.968,0
<u>Renda regional neta al cost dels factors (Y.1).....</u>	<u>190.181,6</u>	<u>228.786,9</u>
5.- Imposts lligats a la producció i a la importació (R.20).....	17.353,3	19.148,3
6.- MENYS: Subvencions públiques d'explotació (R.30)	2.190,2	2.479,6
7.- MENYS: Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions.....	2.204,7	2.267,9
<u>Renda regional neta a preus de mercat (Y.2).....</u>	<u>203.140,0</u>	<u>243.187,7</u>
8.- Subvencions privades d'explotació procedents d'altres regions.....	2.204,7	2.267,9
<u>Renda regional neta disponible a preus de mercat (N.13).....</u>	<u>205.344,7</u>	<u>245.455,6</u>
9.- Consum de capital fix (A.1).....	14.971,0	17.380,0
<u>Renda regional bruta disponible a preus de mercat (N.3).....</u>	<u>220.315,7</u>	<u>262.835,6</u>

QUADRE III

PRODUCTE INTERIOR BRUT, AL COST DELS FACTORS, PER BRANQUES D'ACTIVITAT.

	Unitat: milions de ptes.	
	<u>1978</u>	<u>1979</u>
0.- Agricultura, ramaderia i pesca.....	9.926,3	12.271,3
1.- Energia i aigua.....	3.435,8	3.980,9
2.- Indústries extractives, transformadores i ma- nufactureres.....	28.083,2	29.731,2
Indústries extractives.....	368,1	464,3
Indústries del metall.....	4.174,7	4.753,2
Indústries de l'alimentació.....	4.517,5	5.688,6
Indústria tèxtil.....	742,0	852,4
Indústries de la pell, calçat i confecció.....	8.155,8	6.188,6
Indústries de la fusta.....	3.215,0	3.861,8
Indústries del paper, premsa i arts gràfiques.....	1.103,6	1.236,4
Indústries químiques i connexes.....	1.126,0	1.291,6
Indústries del vidre, ciment i ceràmica.....	2.019,3	2.375,2
Indústries de la joieria i bijuteria.....	1.243,1	1.361,8
Indústries fabrils diverses.....	1.418,1	1.657,3
3.- Construcció.....	14.882,2	17.614,8
4.- Comerç.....	24.164,1	29.061,2
5.- Hostaleria i similars.....	45.451,2	55.023,5
6.- Transports i comunicacions.....	15.272,6	17.744,9
7.- Institucions financeres i assegurances.....	9.355,8	11.126,4
8.- Altres serveis destinats a la venda.....	43.416,8	53.997,4
Propietat de les vivendes.....	19.900,3	23.386,4
Ensenyament privat.....	3.060,3	3.815,9
Sanitat.....	3.024,3	3.548,0
Serveis diversos.....	17.431,9	23.247,1
9.- Serveis no destinats a la venda de les Adminis- tracions Públiques.....	14.360,0	16.922,5
Ensenyament públic.....	2.535,5	3.438,3
Sanitat pública.....	3.719,3	4.217,4
Administració Pública i Defensa.....	8.105,2	9.266,9
10.- Altres serveis no destinats a la venda.....	1.895,1	2.201,9
Servei domèstic.....	1.895,1	2.201,9
<u>Producte Interior brut al cost dels factors.....</u>	<u>210.243,1</u>	<u>249.676,1</u>

QUADRE IV

CLASSIFICACIONS DEL CONSUM PÚBLIC.

Unitat: milions de ptes.

A) <u>Per operacions</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Compres netes de béns i serveis.....	2.993,3	3.607,5
Remuneració dels assalariats.....	13.734,0	16.140,1
Consum de capital fix.....	626,0	782,5
<u>Consum final regional (Públic).....</u>	<u>17.353,3</u>	<u>20.530,1</u>
B) <u>Per sectors</u>		
Administració central (serveis regionals)	10.055,9	12.028,0
Corporacions locals.....	3.544,0	4.287,1
Administracions de la Seguretat Social	<u>3.753,4</u>	<u>4.215,0</u>
<u>Consum final regional (Públic).....</u>	<u>17.353,3</u>	<u>20.530,1</u>

QUADRE V

CONSUM PRIVAT REGIONAL I INTERIOR, PER FUNCIONS.

	Unitat: milions de ptes.		
	<u>1978</u>	<u>%</u>	<u>1979</u>
1.- Productes alimentaris, begudes i tabac....	45.218,6	33,79	--
1.1 Productes alimentaris.....	40.856,0	30,53	
1.2 Begudes.....	2.756,7	2,06	
1.3 Tabac.....	1.605,9	1,20	
2.- Vestit i calçat.....	14.078,1	10,52	--
2.1 Vestit.....	10.719,2	8,01	
2.2 Calçat.....	3.358,9	2,51	
3.- Lloguers, calefacció i llum.....	15.965,0	11,93	--
4.- Mobles, accessoris, forniments domèstics, despeses d'entreteniment de la llar i serveis.....	11.771,2	8,80	--
4.1 Mobles, accessoris i forniments domèstics.....	8.136,4	6,08	
4.2 Béns i serveis d'entreteniment de la llar.....	1.739,7	1,30	
4.3 Servei domèstic.....	1.895,1	1,42	
5.- Serveis mèdics i conservació de la salut..	8.056,1	6,02	--
6.- Transports i comunicacions.....	15.924,9	11,90	--
7.- Esplai, espectacles, esport i cultura.....	6.932,0	5,18	--
8.- Ensenyament.....	3.051,2	2,28	--
9.- Altres béns i serveis.....	<u>12.825,4</u>	<u>9,58</u>	<u>--</u>
<u>Consum privat interior dels residents.....</u>	<u>133.822,5</u>	<u>100,00</u>	<u>162.406,5</u>
10.- Consum final a altres regions i a la resta del món de les famílies residents.	6.071,0		8.022,6
10.1 A altres regions.....	3.464,0		--
10.2 A la resta del món.....	2.607,0		--
<u>Consum privat regional.....</u>	<u>139.893,5</u>		<u>170.429,1</u>
11.- Consum final a la regió de les famílies no residents.....	110.668,3		129.765,6
12.- MENYS: Consum final a altres regions i a la resta del món de les famílies residents.....	6.071,0		8.022,6
<u>Consum privat interior.....</u>	<u>244.490,8</u>		<u>292.172,1</u>

QUADRE VI

FORMACIÓ BRUTA DE CAPITAL.

Unitat: milions de ptes.

A) PER PRODUCTES.	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1.- Formació bruta de capital fix (P.41).....	43.453,5	53.761,3
1.1 Edificació, construcció i obres públiques.....	31.977,0	40.073,9
1.2 Maquinària i equip fix i mòbil.....	9.710,2	11.103,6
1.3 Material de transport.....	1.766,3	2.583,8
2.- Variació d'existències (P.42).....	2.273,5	2.701,6
2.1 Agricultura.....	374,4	155,7
2.2 Comerç (excepte l'alimentari).....	876,5	1.502,1
2.3 Hostaleria, restaurants, cafès i simi- lars i comerç alimentari.....	680,2	323,6
2.4 Indústries de transformació i altres...	342,4	720,2
<u>Formació bruta de capital (P.40).....</u>	<u>45.727,0</u>	<u>56.462,9</u>
B) PER SECTORS.		
1.- Administracions públiques.....	3.287,9	3.587,6
2.- Empreses privades i públiques.....	42.439,1	52.875,3
<u>Formació bruta de capital (P.40).....</u>	<u>45.727,0</u>	<u>56.462,9</u>

QUADRE VII

OPERACIONS SOBRE BÉNS I SERVEIS D'ALTRES REGIONS I DE LA RESTA DEL MÓN.

Unitat: milions de ptes.

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1.- Consum final a la regió de les famílies no residents.....	110.668,3	129.765,6
2.- Importació menys exportació de béns i serveis.....	84.369,6	105.088,2
3.- Consum final a altres regions i a la resta del món de les famílies residents.....	6.071,0	8.022,6
3.1 A altres regions.....	3.464,0	--
3.2 A la resta del món.....	2.607,0	--
<u>Saldo de les operacions de béns i serveis de la regió amb altres regions i amb la resta del món (1-2-3)=1-(2+3).</u>	20.227,7	16.654,8

QUADRE VIII

LA REMUNERACIÓ DELS ASSALARIATS I ELS SEUS COMPONENTS.

	Unitat: milions de ptes.	
	<u>1978</u>	<u>1979</u>
1.- Sous i salaris nets de cotitzacions socials.....	85.003,8	103.714,5
2.- Cotitzacions socials efectives a càrrec de les empreses i dels assalariats.....	19.779,9	24.611,1
3.- Cotitzacions socials fictícies.....	1.925,6	2.431,1
4.- Remuneració dels assalariats residents (1 + 2 + 3).....	106.709,3	130.756,7
5.- Remuneracions dels assalariats residents pagades per unitats no residents.....	--	--
6.- Remuneracions dels assalariats no residents pagades per unitats residents.....	3.454,2	2.023,5
7.- Remuneracions dels assalariats residents i no residents pagades per unitats residents (4 - 5 - 6).....	110.163,5	132.780,2

9.- APROXIMACIÓ AL DESGLOSSAMENT PER ILLES
D'ALGUNS AGREGATS DE LA COMPTABILITAT
REGIONAL.

APROXIMACIÓ AL DESGLOSSAMENT PER ILLES DELS AGREGATS MÉS SIGNIFICATIUS DE LA COMPTABILITAT REGIONAL DEL 1978.

Unitat: Milions de ptes.

	<u>Menorca</u>	<u>Eivissa i Formentera</u>	<u>Mallorca</u>	<u>Balears</u>
1. Consum interior.....	18.994,8	31.912,7	210.936,6	261.844,1
1.1 Consum privat interior.....	18.327,5	31.239,6	194.923,7	244.490,8
1.1.1 De les famílies i institucions privades sense fins de lucre residents.....	11.489,9	11.762,0	110.570,6	133.822,5
1.1.2 De les famílies no residents.....	6.837,6	19.477,6	84.353,1	110.668,3
1.2 Consum públic.....	667,3	673,1	16.012,9	17.353,3
2. Formació bruta de capital.....	5.579,9	5.775,6	34.371,5	45.727,0
2.1 Formació de capital fix.....	5.432,1	5.496,0	32.525,4	43.453,5
2.2 Variació d'existències.....	147,8	279,6	1.846,1	2.273,5
3. Saldo de les importacions menys les exportacions de béns i serveis.....	6.867,6	17.341,1	60.160,9	84.369,6
4. Producte interior brut a preus de mercat.....	17.707,1	20.347,2	185.147,2	223.201,5
5. Producte interior brut al cost dels factors.....	16.432,1	19.189,4	174.621,6	210.243,1
6. Renda insular/regional neta disponible a preus de mercat.....	16.049,2	18.742,3	170.553,2	205.344,7
7. Població total (referida a l'1.7.78).....	55.695	57.014	525.766	638.475
8. Renda insular/regional neta disponible a preus de mercat, per habitant (6:7).....	288.162,3	328.731,5	324.389,9	321.617,5
9. Producte interior brut a preus de mercat, per habitant (4:7).....	317.929,8	356.880,8	352.147,5	349.585,3

APROXIMACIÓ AL DESGLOSSAMENT PER ILLES DELS AGREGATS MÉS SIGNIFICATIUS DE LA COMPTABILITAT REGIONAL DEL 1979.

	Unitat: milions de ptes.			
	<u>Menorca</u>	<u>Eivissa i Formentera</u>	<u>Mallorca</u>	<u>Balears</u>
1. Consum interior.....	23.473,3	36.522,7	252.706,2	312.702,2
1.1 Consum privat interior.....	22.683,9	35.726,4	233.761,8	292.172,1
1.1.1 De les famílies i institucions privades sense fins de lucre residents...	13.844,0	14.394,1	134.168,4	162.406,5
1.1.2 De les famílies no residents.....	8.839,9	21.332,3	99.593,4	129.765,6
1.2 Consum públic.....	789,4	796,3	18.944,4	20.530,1
2. Formació bruta de capital.....	7.183,7	7.430,2	41.849,0	56.462,9
2.1 Formació de capital fix.....	7.006,3	7.098,8	39.656,2	53.761,3
2.2 Variació d'existències.....	177,4	331,4	2.192,8	2.701,6
3. Saldo de les importacions menys les exportacions de béns i serveis.....	8.503,0	20.895,9	75.689,3	105.088,2
4. Producte interior brut a preus de mercat.....	22.154,0	23.057,0	218.865,9	264.076,9
5. Producte interior brut al cost dels factors.....	20.558,9	21.798,1	207.319,1	249.676,1
6. Renda insular/regional neta disponible a preus de mercat.....	20.079,7	21.431,1	203.944,8	245.455,6
7. Població total (referida a l'1.7.79).....	56.456	58.506	532.263	647.225
8. Renda insular/regional neta disponible a preus de mercat, per habitant (6:7).....	355.669,9	366.306,0	383.165,5	379.243,1
9. Producte interior brut a preus de mercat, per habitant (4:7).....	392.411,8	394.096,3	411.198,8	408.014,1

10.- BREU COMENTARI ARRAN DELS
RESULTATS OBTINGUTS.

BREU COMENTARI ARRAN DELS RESULTATS OBTINGUTS

Encara que no formi part del contingut específic d'un estudi de Comptabilitat Regional l'anàlisi dels seus resultats, creim que pot esser útil i convenient comentar aquí breument algun dels aspectes més destacats que es dedueixen de la lectura de les dades que aporta el present treball. Ens referirem només a aspectes de caire estructural, deixant de banda els aspectes de conjuntura, l'estudi dels quals correspon a treballs d'un abast diferent al present.

Per facilitar la comprensió dels nostres comentaris els acompanyarem en diverses ocasions amb dades relatives al conjunt espanyol.

1.- LA PRODUCCIÓ

a) La productivitat del treball a la regió

El Producte Interior Brut al cost dels factors per persona ocupada a Balears és lleugerament inferior a la mitjana espanyola.

La distribució per sectors d'aquesta magnitud demostra que la productivitat del treball en l'agricultura balear no solament és molt baixa en termes absoluts, sinó que, a més, és sensiblement inferior a la mitjana del conjunt espanyol. La productivitat del treball en el sector secundari regional també és inferior a la mitjana nacional, a causa del predomini dins la regió de les branques industrials lleugeres i d'escàs valor afegit per unitat d'ocupació, així com també del pes relatiu que té la construcció dins el grup d'activitats que componen el sector secundari. En el sector de serveis la productivitat és superior a la mitjana regional, encara que resulti també una mica inferior a la mitjana que caracteritza el grup dels serveis a nivell nacional. Aquest fet és degut fonamentalment a la forta estacionalitat que afecta l'economia de Balears, cosa que provoca unes taxes de productivitat per persona ocupada menors. Això no obstant, el gran pes que el sector terciari té dins el total regional permet que el conjunt del sistema productiu regional presenti una productivitat mitjana per ocupació no molt allunyada de la mitjana del conjunt espanyol.

b) La distribució sectorial del Producte Regional

El Producte Interior Brut al cost dels factors presenta una distribució per sectors ajustada a la següent pauta:

	<u>Balears</u>		<u>Espanya</u>	
	<u>1978</u>	<u>1979</u>	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Sector I: Agricultura i pesca.....	4,72%	4,91%	8,3%	7,8%
Sector II-a: Indústria, sense la construcció.....	14,99%	13,50%	28,6%	28,3%
Sector II-b: Construcció.....	7,08%	7,06%	8,0%	8,1%
Sector III: Serveis.....	<u>73,21%</u>	<u>74,53%</u>	<u>54,6%</u>	<u>55,8%</u>
TOTALS.....	100,00%	100,00%	100,0%	100,0%

La comparació de les sèries anteriors posa en relleu l'escàs pes relatiu de l'agricultura i de la indústria, considerada sense la construcció, dins el conjunt econòmic regional, la importància de la construcció gairebé semblant a la del conjunt espanyol i la forta especialització en la producció de serveis del sistema econòmic balear.

Observem que especialització econòmica no és necessàriament sinònim de desequilibri econòmic. Per altra banda, cal tenir en compte que dins el panorama actual d'un progrés econòmic basat en una creixent divisió internacional del treball es fa necessari associar cada vegada més la imatge de l'àrea desenvolupada amb la de l'àrea econòmicament especialitzada.

2.- LA DEMANDA INTERIOR I ELS SEUS COMPONENTS

Balears es caracteritza per la gran importància que hi tenen les transaccions amb l'exterior. Per un costat, la regió és receptora d'una demanda derivada de la despesa dels no residents equivalent a més del 35 per cent de la seva demanda interior de béns i serveis. Per un altre costat, la regió és inductora d'un corrent de demanda de béns i serveis a altres regions i a la resta del món, que dona lloc a un saldo deutor d'importacions netes (importacions, menys exportacions, de béns i serveis) equivalent a més del 27 per cent del total dels recursos disponibles que componen l'oferta interior del mercat regional. La combinació d'aquests dos fenòmens converteix les Balears en una regió abocada econòmicament cap a l'exterior.

Distribució de la demanda interior

	1978		1979	
	M. de ptes.	%	M. de ptes.	%
P.I.B.a preus de mercat.....	223.201,5	72,57	264.076,9	71,53
Importacions,menys exportacions, de béns i serveis.....	84.369,6	27,43	105.088,2	28,47
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
OFERTA INTERIOR.....	307.571,1	100,00	369.165,1	100,00
Formació bruta de capital.....	43.453,5	14,13	53.761,3	14,56
Variació d'existències.....	2.273,5	0,74	2.701,6	0,73
Consum públic interior.....	17.353,3	5,64	20.530,1	5,56
Consum privat dels residents.....	133.822,5	43,51	162.406,5	44,00
Consum privat dels no residents.....	110.668,3	35,98	129.765,6	35,15
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
DEMANDA INTERIOR.....	307.571,1	100,00	369.165,1	100,00

La composició dels recursos disponibles i la distribució de la demanda interior que es manifesten dins el mercat regional palesen, entre altres coses, que l'economia de les Balears és més una economia de fluxos i de transferències que de producció i transformació de béns. D'aquí la importància capi-

tal que, per a la comprensió del funcionament econòmic de les Illes, té l'anàlisi pel mètode de la Comptabilitat Regional.

3.- LA RENDA REGIONAL I LES SEVES APLICACIONS

La renda regional per habitant, mesurada en termes de renda regional neta disponible a preus de mercat, va assolir a les Balears l'any 1978 les 321617,4 pessetes enfront de les 281.791,7 pessetes del conjunt espanyol i el 1979 es situà en 379.243,1 ptes. davant les 325.349,8 ptes. corresponents al conjunt espanyol. Val a dir que el marge d'excés de la renda regional per habitant damunt la renda nacional per habitant romangué situat en un +14,13% el 1978, i en un +16,56% el 1979.

La renda regional bruta disponible presenta a les Balears i en el conjunt espanyol la següent distribució:

	<u>Balears/79</u>	<u>Balears/78</u>	<u>Espanya/78</u>
Consum.....	72,65	71,37	78,28
<u>Estalvi....</u>	<u>27,35</u>	<u>28,63</u>	<u>21,72</u>
Total.....	100,00	100,00	100,00

El superior pes relatiu de les partides dedicades a l'estalvi a la regió es compaginen amb el manteniment d'un nivell de consum per habitant superior a la mitjana espanyola (+4,66% el 1978). Per un altre costat, l'estalvi regional per habitant roman situat a un nivell sensiblement més alt que la mitjana nacional i, gràcies a això, suficient per finançar amb escreix i sense ajuda de recursos aliens a la regió la totalitat d'una quantiosa formació interior bruta de capital.

El consum regional és distribueix entre consum privat i consum públic d'acord amb els següents percentatges:

	<u>Balears/79</u>	<u>Balears/78</u>	<u>Espanya/78</u>
Consum privat regional/nacional...	93,43%	93,38%	87,29%
Consum públic.....	6,57%	6,62%	12,71%
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Total.....	100,00%	100,00%	100,00%

La quota de recursos aplicats al consum públic corresponent al conjunt espanyol es deguda a la no comptabilització en el context del present treball del valor de les transferències de serveis de les Administracions Públiques Centrals a favor de Balears, a causa de la impossibilitat d'evaluar-les sobre bases fiables, segons s'ha explicat més amunt.

4.- LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

a) La pressió fiscal

Els ingressos impositius de l'Estat i de les Corporacions Locals donen lloc a Balears a una pressió fiscal (derivada d'imposts) superior a la mit-

jana espanyola. Això no obstant, si a aquests ingressos s'afegeixen les quotes efectives pagades a la Seguretat Social, resulta per a les Balears una pressió fiscal (derivada d'imposts i de quotes a la Seguretat Social) pràcticament igual a la mitjana espanyola.

	<u>Balears/79</u>	<u>Balears/78</u>	<u>% sobre el P.I.B.</u>		
			<u>Balears/79</u>	<u>Balears/78</u>	<u>Espanya/78</u>
Imposts lligats a la producció i a la im- portació.....	19.148,3	17.353,3	7,25	7,78	6,73
Imposts corrents sobre la renda i el patri- moni.....	16.238,3	12.442,5	6,15	5,57	4,93
Imposts sobre el ca- pital.....	504,4	433,3	0,19	0,19	0,20
<u>TOTAL IMPOSTS.....</u>	<u>35.891,0</u>	<u>30.229,1</u>	<u>13,59</u>	<u>13,54</u>	<u>11,86</u>
Cotitzacions efectives a la Seguretat Social	24.611,1	19.779,9	9,32	8,86	10,98
<u>TOTAL IMPOSTS MES CO- TITZACIONS.....</u>	<u>60.502,1</u>	<u>50.009,0</u>	<u>22,91</u>	<u>22,40</u>	<u>22,84</u>

El pes relativament menor de les cotitzacions regionals a la Seguretat Social és coherent amb el menor percentatge de població no assalariada sobre el total de població activa que caracteritza les Balears enfront del conjunt espanyol.

Per altra banda, el quadre anterior permet preveure amb algun fonament que la política encaminada a incrementar els ingressos globals de les Administracions Públiques, a càrrec més d'imposts que de cotitzacions a la Seguretat Social, pot donar lloc a l'aparició, a les Balears, d'un excés de pressió fiscal final sobre la mitjana del conjunt nacional.

b) La inversió pública

La taxa d'inversió pública, mesurada en termes de formació bruta de capital sobre el P.I.B. a preus de mercat, apareix a les Balears molt deprimida, tant si es considera aïlladament, com si es compara amb les xifres corresponents al conjunt espanyol.

Formació bruta de capital per les Administracions Públiques sobre el P.I.B. (en percentatge)

Balears/79.....	1,36
Balears/78.....	1,47
Espanya/78.....	2,56

En atenció al que hem exposat, és just afirmar que el dèficit d'inversió

pública que acusa el sistema productiu regional va augmentant, any rera any, no solament com a conseqüència d'unes creixents necessitats col·lectives, sinó també com a conseqüència d'una escassa atenció pública a aquestes necessitats.

c) El superàvit públic

El sector públic presenta un superàvit global, que dóna el desglossament que exposam a continuació en milions de pessetes:

	<u>1978</u>	<u>1979</u>
Administració Central.....	+ 11.750,7	+15.040,3
Corporacions Locals.....	- 1.006,3	- 1.158,7
Seguretat Social.....	- 9.743,7	-10.550,6
<hr/>		
TOTAL.....	+ 1.000,7	+ 3.331,0

El superàvit de l'Administració Central de l'Estat és suficient per compensar els dèficits de les Corporacions Locals i, especialment, el dèficit molt quantios de la Seguretat Social. Aquest darrer es presenta fonamentalment com a conseqüència d'un gran desnivell de les cotitzacions percebudes en relació amb la suma de les prestacions aportades i el consum final de béns i serveis a càrrec de les entitats administradores de la Seguretat Social regional.

A l'esguard de tot això cal assenyalar que l'esmentat superàvit públic esdevindria dèficit si hom pogués tenir en compte el valor dels serveis de les Administracions Públiques Centrals imputables a Balears, que hem deixat de banda per manca d'informació suficient. Tot i amb això el dèficit públic regional seria inferior a la mitjana del conjunt espanyol.

5.- LA FORMACIÓ DE CAPITAL

La importància relativa de la formació de capital a les Balears es pot apreciar a partir del seu pes sobre el P.I.B. a preus de mercat.

Formació bruta de capital/P.I.B. a preus de mercat. (en percentatges)

	<u>Balears/79</u>	<u>Balears/78</u>	<u>Espanya/78</u>
Administracions Públiques.....	1,36	1,47	2,11
Empreses privades i públiques.	<u>20,02</u>	<u>19,01</u>	<u>17,78</u>
TOTAL.....	21,38	20,48	19,89

La comparació entre la quantitat de recursos esmerçats per Balears i pel conjunt espanyol en inversió real posa de manifest l'existència d'un excés, encàs però possiblement creixent, a favor de Balears. D'altra banda cal assenyalar que la financiació regional de la formació bruta de capital és atesa sobradament amb recursos propis, segons palesen les dades següents.

	<u>Balears/79</u>	<u>Balears/78</u>	<u>Espanya/78</u>
Formació bruta de capital.....	78,56	72,50	95,59
Estalvi sobrant.....	21,44	27,50	4,41
<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Estalvi total.....	100,00	100,00	100,00

Del quadre anterior se desprèn que a Balears més d'una quarta part de l'estalvi regional serveix per a finançar operacions d'inversió o de consum d'altres regions de l'Estat.

6.- LA BALANÇA DE PAGAMENTS.

A les Illes la balança de pagaments per compte corrent es tanca habitualment amb superàvit. Aquest se situà en un 7,77% del P.I.B. el 1978 i en un 5,84% del P.I.B. el 1979. Més concretament, el superàvit corrent el 1978 va esser superior als 17 mil milions de ptes. i el 1979, als 15 mil milions de ptes.

La constatació d'aquest fet evidencia que l'economia de les Illes té una consistència i desplega uns graus d'equilibri econòmic i d'estabilitat financera notablement superiors als que s'aprecien habitualment.

11.- BIBLIOGRAFIA BÀSICA.

11.- BIBLIOGRAFIA BÀSICA.

INE. "Contabilidad Nacional de España. Base 1970. Años 1970-1977, 1978 provisional y avance de 1979". Madrid, 1980.

INE. "Contabilidad Nacional de España. Base 1970. Años 1964-1976, 1977 provisional y avance de 1978". Madrid, 1979.

O.C.D.E. "Comptes Nationaux Trimestriels. Un rapport sur les sources et méthodes utilisées dans les pays de l'OCDE". París, 1979.

Julio Alcaide Inchausti. "Baleares, Contabilidad Regional, 1967". Consejo Económico Social Sindical de Baleares. Palma de Mallorca, 1973.

Antonio Fleixas, Ignacio Esteban, J. Calafat, J. Pipó i J. Sancho. "Contabilidad Regional de Baleares. Año 1971". Palma de Mallorca, 1979.

Miquel Alenyar i Fuster. "Aproximació a la Comptabilitat Regional de les Illes Balears, 1977". Obra Cultural Balear. Palma de Mallorca, 1979.

Servei d'Estudis de Banca Catalana. "Evolució Econòmica, 1978. Les Balears" i "Evolució Econòmica, 1979. Les Balears". Barcelona, 1979 i 1980.

José Quevedo Quevedo. "Contabilidad Regional de Canarias, 1974". Junta de Canarias. Las Palmas de Gran Canaria, 1980.